Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

KRISLAI

Liūdnas Galas.
Nykstančioji Veislė.
Maskai Nukritus.
Drąsus Mūsų Prezidentas.
Štai Kas Jie Per Vieni.
Visiems Proga.
Rašo **A. BIMBA**

Iš Francijos praneša, kad Hitleris išsigabeno į Vokietiją kalėjiman Blum ir Daladier. Jis bijojo, kad Francijos liaudis sukilus neatidarytų kalėjimų. Vokietijoje saugiau...

Tų dviejų vyrų nelaimė yra visos Francijos liaudies nelaimė. Visa ta liaudis randasi klaikiam kalėjime.

Blum ir Daladier anais metais labai gražiai patarnavo dabartiniam savo įkalintojui. Jie sušilę neleido Francijai padėti Ispanijos lojalistams laimėti karą prieš Hitlerį ir Mussolinį.

Užsitraukė koronę ant savęs ir užtraukė ant visos žmonijos.

Naujosios Gadynės šėrininkų suvažiavime kalbėjęs sorkininkas A. Jankauskas. Jis pasakęs:

"Mūsų judėjimas turi didelę ateitį, nes mes atstovaujame jauną, stiprų pirmyneigos judėjimą, kuriam priklauso ateitis."

Tik Jankauskas ir galėjo tokius šposus ten krėsti.

Kas gi yra tas jų judėjimas su "didele ateitimi?"

Tai maža menševikų pronaciška klikutė. Ta veislė nyksta. Ateities ji neturi jokios.

Kokia gi jos rolė šiame kare? Liežuvį ir špygą rodyti Sovietų Sąjungai, kenkti karo pastangoms, patarnauti Hitleriui.

Aišku, kad jos tokia didelė ateitis, kokia yra visų šeršėių Hitlerio talkininkų.

Pats tas jų suvažiavimas geriausia įrodė. Ten jų maska visai nukrito.

Jie priėmė tris rezoliucijas.

Rezoliucija "karo, taikos ir Lietuvos klausimais" perdėm nukreipta prieš Sovietų Sąjungą. Prieš nacius nė žodžio.

Rezoliucija "Amerikos vidaus gyvenimo klausimais" prieš "Kominterno agentūras," suprask, komunistus. Net ir terminą pasiskolino iš Goebbelso biuro. Nė žodžio joje prieš fašistus.

Rezoliucija "dėl Ehrlicho ir Alterio nužudymo" vėl prieš Sovietus, vėl nė žodžio prieš nacius.

Hitleris su mielu noru pasirašytų po visomis tomis rezoliucijomis. Jos iš tiesų ir priimtos Hitlerio naudai.

Ir dar jie kalba apie "didelę ateitį!"

Senatas visais balsais prieš du priėmė Bankhead Bilių. Prezidentas Rooseveltas nenusigando. Jis tą bilių vetavo—atmetė. Tai buvo nepaprastai drąsus žygis. Atrodė panašu į pūtimą prieš vėją.

Bet liaudis buvo su prezidentu. Dabar tie patys senatoriai jau traukiasi atgal. Jau nebedrįsta iš antro karto bilių pravesti. Daugeliui jų akys atsidarė.

Vienu žygiu jie norėjo pragyvenimą pakelti, atidaryti duris negirdėtai infliacijai. Suklupo.

Garbė prezidentui už tą drąsų žygį.

Daugiausia triukšmo sukelia ir pro-nacizmo Pittsburgho lietuvių tarpe paskleidžia maža klika, vadovaujama Dargio ir Bakano. Jie neleidžia Pittsburgho lietuviams susivienyti, kad pagelbėjus karo pastangoms.

Kas jie per vieni? Mūsų korespondentas atsako: Visoje toje klikoje nėra vieno, kuris turėtų nors vieną sūnų armijoje. Kai kurie jų turi valdiškus darbus — gerus, riebiai apmokamus.

Iš valdžios lovio misdami, kenkia karo pastangoms!

Stačiai skandalas.

Tėvai, kurie turi sūnus armijoje, neturėtų toleruoti tos saujalės sabotažninkų.

Mūsų valdžia paskelbė naujos naminės paskolos vajų. Tikisi sukelti trylika bilijonų dolerių.

Vajus pradedamas labai plačiai. Proga tiems, kurie turi pinigų, paskolinti valdžiai. Tai bus graži parama karo reikalams.

No. 84 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Balandžio-April 9, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

AMERIKOS ARMIJA SUSIJUNGĖ SU ANGLAIS TUNISIJOJ

Amerikos Lakūnai Atakavo Messiną ir Japonus Kiskoj, Saliamono Salose ir Burmoj

Amerikos Oficialiai Pranešimai

CAIRO, Egiptas, bal. 7. — Jungtinių Valstijų oro jėgų pranešimas:

Mūsų bombanešiai Liberatoriai sekmingai atakavo Messinos uostą (Sicilijoj) naktį bal. 6-7. Buvo tiesiog pataikyta bombomis į laivų prieplaukas ir įrengimus. Priešų lėktuvai kovotojai atakavo mūsų bombanešius; vienas priešų lėktuvas buvo nušautas žemyn. Visi mūsų lėktuvai saugiai sugrįžo.

(Tąsa 5-tam pusl.)

Reikalauja Įstatymo Draftuot Darbininkus Kariniams Darbams

Washington. — Verstino kariuomenėn ėmimo direktoriai, suvažiavę iš 45-kių valstijų, parėmė Austino-Wadsworto sumanymą, reikalaujantį išleist įstatymą, pagal kurį civiliai žmonės galėtų būt draftuojami darbams karinėse pramonėse.

Karinio drafto valstijiniai direktoriai tarėsi su senatorių ir kongresmanų atitinkamais komitetais ir sakė, jog dabar darbininkai ir farmeriai perdaug kilnojasi iš vieno užsiėmimo į kitą ir trukdo būtinus šalies gynimui darbus. Esą, daugelis darbininkų apleidžia karinius fabrikus ir važiuoja į farmas dirbti; o farmeriai tėvai dažnai persikelia į fabrikus, jieškodami geresnio uždarbio ir palikdami vesti farmų reikalus savo sūnums, 18 iki 20 metų amžiaus jaunuoliams, kurie paliuosuoti nuo kariuomenės kaip reikalingi farmom darbininkai.

Sovietinis Eilėraštis Pagerbia Paramą iš Amerikos

Maskva. — Sovietų laikraščiai išspausdino poetės Veros Inber eilėraštį apie Amerikos maisto pagalbą apgultam Leningradui 1942 m. žiemą. Pati poetė tada gyveno Leningrade. Savo eilėraštyj ji, tarp kitko, sako:

"Net Murmanske sukrautas Amerikos maistas laukia pristatymo mums — kenuota mėsa ir cukrus ir sviestas; yra net ir vaisių... dėžių eilių eilės" ir ant kiekvienos dėžės užrašyta: "Tai tiktai Leningradui."

Anglų Korporacija Parduoda Sovietam Daug Įvairių Reikmenų

London.— Sovietų ambasadorius Anglijai, Ivan Maiskis ir nariai prekinės Sovietų pasiuntinybės dalyvavo vaišėse, kurias suruošė Anglų Prekybos Korporacija.

Ši privatinė, bet anglų valdžios remiama, korporacija pristatė Sovietų Sąjungai, pardavimo sąlygomis, 350 milionų dolerių vertės įvairių reikmenų, pradedant nuo nacių užpuolimo ant Sovietų iki šiol. Žymi dalis tų reikmenų buvo įgabenta Sovietam per Persiją - Iraną ir Kaspijos Jūrą.

Anglų Prekybos Korporacija pristato Sovietų Sąjungai kiekius fabrikinių įrankių, didelių elektrikinių įrengimų, kai kurių metalų, odų, vilnų, kviečių, kavos, arbatos, tabako ir kt. iš įvairių Anglijos kontroliuojamų kraštų; o reikalingus sovietinei pramonei deimantus siunčia lėktuvais.

Naciai Numato Dar Didesnius Sau Smūgius iš Oro

London. — Vienas laikraštis iš Stettino, Vokietijos, įspėjo vokiečius, kad anglai ir amerikiečiai toliau galės daugmeniškiau iš oro bombarduot Vokietiją ir, girdi, "terorizuot" jos žmones.

Tas nacių laikraštis rašo, kad vokiečiai galėtų atšaukt savo bombanešius iš sovietinio fronto ir jais atremt amerikiečių ir anglų lakūnų atakas; bet, kas iš to, "jeigu tuomet negalėtume laimėti fronte prieš Sovietus?"

KRUPPŲ FABRIKŲ SUNAIKINIMAS

London. — Anglai teigia, kad jų bombanešiai iki šiol sunaikino jau 62 akrus Kruppų karinių fabrikų Essene, vakarinėj Vokietijoje; sako, jog 15,000 dirbusių tuose fabrikuose darbininkų liko be pastogės. Viso ten pirmiau dirbo 90,000 darbininkų.

TALKININKAI BLOŠKIA ROMMELIO VOKIEČIUS VIS TOLYN ATGAL

Šiaur. Afrika, bal. 8. — Jungtinių Valstijų armija pietiniai - centralinėje Tunisijoje vakar, numaršuodama 25 iki 30 mylių į rytus nuo El Guettaro, susijungė su Aštuntąja anglų armija. Dabar anglai ir amerikiečiai neatlaidžiai bloškia Rommelio vokiečių kariuomenę yis tolyn linkui šiaurių. Tuo pačiu laiku kita dalis amerikiečių armijos, komanduojamos generolo Pattono, atakuoja vokiečius ir italus į rytus nuo Maknassy ir grumiasi artyn Mezounos, geležinkelio ir vieškelio centro. Čia amerikiečiai stengsis pasiekt jūrą ir taip atkirst fašistus esamus į pietus nuo tos linijos.

Pirmoji anglų armija šiaurinėje Tunisijoje atmetė vokiečių kariuomenę keturias iki penkių mylių atgal Medjez el Bab srityje, arčiau kaip 27 mylios nuo to krašto sostinės Tuniso.

Generolo Eisenhowerio pranešimas sako, jog vokiečiai kontr-atakavo amerikiečius - anglus, bet kontratakos buvo atmuštos su sunkiais priešams nuostoliais.

FRANCŪZAI GERAI BENDRADARBIAUJA

Gen. Eisenhower sako:

"Francūzų kariuomenė vėl glaudžiai sandarbininkavo su Amerikos armijos pietiniu sparnu. Sekmingai grumdamiesi pirmyn, francūzai pagrobė 20 kanuolių ir suėmė tam tikrą skaičių priešų.

"Talkininkai neatlaidžiai vejasi priešus ir paėmė nelaisvėn dar kur kas daugiau priešų; talkininkam teko ir daug karinių reikmenų, kuriuos vokiečiai bėgdami paliko.

NUŠAUTA 14 AŠIES ORLAIVIŲ

"Mūsų lėktuvai daugmeniškai ir nuolat atakavo priešų kariuomenę, tankus, trokus ir automobilius pietinėje Tunisijoje, kurių stambus skaičius liko sužalota bei padegta.

"Šiaurinėje fronto dalyje mūsų bombanešiai ir lėktuvai kovotojai atakavo priešų transportus ir sukėlė gaisrus tarp jų trokų-automobilių.

"Devyni vokiečių lėktuvai tapo nušauti žemyn.

"Anglų bombanešiai sekmingai atakavo geležinkelių kiemus Tunise, kur užkūrė gaisrus.

"Visuose tuose žygiuose mes praradome tik vieną savo lėktuvą."

FARMŲ PRODUKTŲ BRANGINIMO BILIUS LIEKA PO STALU PAKIŠTAS

Washington. — Vadinamas farmų (buožių) blokas stengėsi sudaryt du trečdaliu balsų ir taip iš naujo priimt Bankhead sumanymą, kuris aukštyn pakeltų bent penkiais procentais kainas maisto ir kitokių farmų produktų. Tiek balsų reikia, kad tas prez. Roosevelto atmestas (vetuotas) sumanymas galėtų būti įstatymiškai priimtas, nepaisant prezidento. Bet farmų blokui nepavyko. Todėl jis nusprendė sugrąžint Bankheado sumanymą atgal į senatorių komisiją žemdirbystės reikalais. Už sugrąžinimą balsavo 62 senatoriai, o prieš — 23. Tuo būdu šis sumanymas tapo faktinai po stalu pakištas.

Kongreso atstovų rūmas pradiniai taipgi buvo priėmęs Bankheado bilių pakelti farmų produktų kainas. Bet, prezidentui atmetus tokį kongreso tarimą, dabar abejojama, ar susidarys du trečdaliai kongresmanų balsų už to biliaus pervarymą virš prezidento galvos.

Anglų Artilerija Perkūnuoja Šiaur. Tunisijoj

Šiaur. Afrika, bal. 8. — Nuo vakar didelis skaičius anglų kanuolių nuolat ir baisiai bombarduoja vokiečių pozicijas apie 44 mylios į pietus nuo Bizertės ir 36 myl. į pietų vakarus nuo Tuniso, šiaurinėje Tunisijoje.

Litvinovas Kūboj

Havana, Kūba. — Iš Washingtono atskrido Sovietų ambasadorius Maksimas Litvinovas įteikti savo įgaliojimus Kūbos prezidentui Batistai, kaipo pirmutinis diplomatinis Sovietų atstovas tam kraštui.

Su Litvinovu atskrido generalis Sovietų konsulas Kūbai Dmitrij Iv. Zaikin ir dr. Aurelio Fernandez, kuris paskirtas Kūbos atstovu Maskvai. Juos pasitiko prezidento Batistos pasiuntinys ir kiti aukšti Kūbos valdininkai.

Kūba pripažino Sovietų Sąjungą pernai lapkričio mėnesį.

Sovietai Niekais Pavertė Vokiečių Atakas ir Užėmė Dar 2 Apgyventas Vietas

Sovietų Oficialiai Pranešimai

LONDON, bal. 8. — Maskvos radijo pranešimas:

Nebuvo jokių svarbių atmainų fronte bal. 7 d.

Mūsų lėktuvai įvairiose fronto dalyse balandžio 6 d. sunaikino bei sužalojo apie 30 vokiečių trokų vežusių kariuomenę ir reikmenis, susprogdino amunicijos sandėlį ir nutildė 10 baterijų kanuolių ir mortirų.

Iziumo srityje (į pietų rytus nuo Charkovo) mūsų kariuomenė tvirtino savo pozicijas.

(Tąsa 5-tam pusl.)

Įrodymas, kaip Amerikos Lakūnai Išdaužė Nacių Submarinų Statyklas

London. — Amerikos lėktuvai, kovo 18 d. bombarduodami Vegesacką, Vokietijos submarinų statymo centrą, sudaužė bent septynis iš penkiolikos ten statomų submarinų, kaip rodo iš oro nufotografuoti paveikslai.

Amerikiečių Lekiančios Tvirtovės taip sekmingai triuškino tas submarinų statyklas, kad londoniškiai žinovai teigia, jog turės praeit daug mėnesių, kol naciai galės ten iš naujo pradėt submarinus statyti.

Anglija Susitarė su Amerika Pokariniais Klausimais

London, bal. 8. — Sugrįžęs iš Jungtinių Valstijų, Anthony Eden, anglų užsienių reikalų ministeris, raportavo seimui, kad buvo susitarta su Amerikos valdžia visais svarbiaisiais reikalais, kuriuos reikės po karo spręsti, ir išdirbta planai, kaip turi būti išspręstas Francijos klausimas.

GALVOSKAUDIS ITALAMS

London. — Italijos radijas sakė, jog "italai ir vokiečiai žino, kad jie turi ginti Tunisiją iki pat galo;" pripažino, kad italai ir vokiečiai nukentėjo ten sunkių nuostolių, ir įspėjo, kad Aštuntoji anglų armija pasiruošus naujom smarkiom atakom prieš fašistus.

Romos radijas pasakojo, kad, girdi, italai narsiai kovoję ir kovosią, bet "nėra abejonės, kad mes susilauksime naujų galvos gėlimų," sakė tas radijas.

"Reikės italams aspirino", pastebėjo dėl to Reuter, anglų žinių agentūra.

Chungking, Chinija.—Chinai pietinėje Hupeh provincijoje apsupo daug japonų kariuomenės Paikutoj, į pietus nuo Yangtze upės, ir naikina apsuptuosius priešus.

Talkininkų Lėktuvai Nuskandino bei Sužalojo 17 Ašies Laivų

Šiaur. Afrika. — Čionaitiniai pranešimai bal. 7 d. sakė, jog talkininkų lėktuvai, daugiausiai amerikiečių Lekiančios Tvirtumos, per dieną vakar nuskandino bent septynis fašistų laivus ir sužalojo bei padegė 10 priešų laivų iš tų, kurie, prikrauti karinių reikmenų, plaukė iš Italijos į Tunisiją.

SKAUDUS PRIEŠAMS SMŪGIS ORE

Amerikiečių - anglų lakūnai tą dieną sunaikino 27 Ašies lėktuvus, o savo neteko tiktai penkių.

Per dvi dienas talkininkai nušovė žemyn 79 vokiečių- italų lėktuvus, o anglai - amerikiečiai tuo pačiu laiku prarado tik 17 lėktuvų.

Sovietai Perėmė Iniciatyvą Doneco Fronte

Maskva, bal. 8. — Raudonoji Armija, perimdama veiksmų iniciatyvą į savo rankas, atėmė iš vokiečių kelias parankias karo pozicijas pietiniame Doneco upės šone, į pietus nuo Iziumo, Charkovo fronte.

Praeitą savaitę naciai grūdo tūkstančius savo kariuomenės ir tuzinų tuzinus tankų prieš Sovietų pozicijas toje vietoje, stengdamiesi pervaryt rusus atgal per Donecą. Bet visos hitlerininkų atakos liko sutriuškintos, ir jie taip nusilpninti, kad jau lioVėsi darę atakas šioje srityje, bent laikinai.

Į pietus nuo Bielyj miesto raudonarmiečiai atėmė iš priešų dvi apgyventas vietas.

Talkininkų Bombanešiai Pliekia Italiją

Šiaur. Afrika, bal. 8. — Amerikos bombanešiai vėl sprogdino ir degino Palermo uostą, Italijos saloj Sicilijoj, o anglų lėktuvai audringai atakavo Messinos uostą ir Neapolį, Italijoj.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Čikagos Miesto Majoro Rinkimas ir "Lietuviškoji Politika"

Praeitą antradienį Čikagoje įvyko miesto majoro rinkimas. Kandidatavo (demokratų partijos) dabartinis majoras E. J. Kelly ir republikonų partijos — G. B. McKibbin. Išrinktas Mr. Kelly, kuris jau išmajoravo paeiliui dešimts metų. Jis išrinktas ketveriems metams — tuo būdu Mr. Kelly'iui teks išbūti Čikagos miesto majoru 14-ką metų. Tai nepaprastas įvykis to miesto politikoje.

Bet ne apie tai mes čia norime kalbėti.

Vienas dalykas, pasirodęs šiuose Čikagos majoriniuose rinkimuose buvo tas, kad Kelly stojo už visapusį prezidento Roosevelto karinės politikos rėmimą, gi McKibbin buvo pasimojęs prieš tą politiką kovoti. Mr. Kelly yra artimas prezidento Roosevelto prietelius, o McKibbin — jo priešas.

Šitie rinkimai turi todėl juo didesnės politinės reikšmės visam kraštui. Pagalvokime, kas būtų buvę, jei republikonai būtų laimėję šiuos Čikagos majorinius rinkimus. Tas būtų sustiprinęs visą reakcinę politiką šalies plotmėje: tas būtų paakstinęs USA kongrese antirooseveltinius elementus dar daugiau kibti prezidentui į akį, kenkti jo karo laimėjimo politikai. Jei republikonų kandidatas būtų laimėjęs Čikagos majoro vietą, būtų buvęs užduotas didelis smūgis mūsų krašto interesams šiuo metu.

Čikagos mieste, labiau negu kuriame kitame mūsų krašto didmiestyj, didelę rolę be abejo vaidina t. v. lietuviškasis elementas — lietuviai amerikiečiai. Ten jų gyvena daug. Ten, dėl to, į juos kreipiama nemažai dėmesio kiekvienų balsavimų metu.

Šiuose rinkimuose tarp lietuvių buvo pasidalinimo. Dešinieji lietuviškieji elementai rėmė republikonų kandidatą, o pažangieji — demokratų. Pav. Draugas ir Naujienos rėmė republikonų McKibbin, o dienraštis Vilnis — Kelly.

Įdomu, kaip rinkiminiame įkarštyje pasirodo kai kurie lietuviški politikieriai.

Kažin koks tai adv. Grish sakė kalbą per radiją, o paskui Marijonų Draugas (bal. 5 d.) ją išspausdino savo skiltyse. Ponas Grish, matyt, yra didelis komunistų neapkentėjas ir karštas dešinysis republikonas. Jis argumentavo, būk demokratų partija su prez. Roosevelt kadaise "pasidarė Lietuvos ir lietuvių (? — **"L." Red.**) gynėja." Viskas, vadinasi, gerai. Bet, girdi:

"....pastaruoju laiku Lietuvos ir lietuvių paveikslas amerikoniškoje politikoje vėl keičiasi. Demokratai šaltai gina Atlanto Čarterio principus. Jų vadai ir jų spauda kas kart daugiau užstoja Stalino užsimojimus pasigrobti Lietuvą!..."

Ten pat toliau:

"Komunistai iš visų jėgų remia demokratų mašiną mayoro rinkimuose. Demokratų politikieriai duoda komunistų spaudai paramą su apgarsinimais. Jeigu mes lietuviai eisime su jais kartu, jeigu mes balsuosime dabar už tą patį ką komunistai nori, mes gelbėsime nelietuviškam darbui, — mes stiprinsime komunistus, mes stiprinsime tas jėgas, kurios dabartiniu momentu yra aiškiai pasisakiusios prieš Lietuvos Nepriklausomybę."

Dar toliau:

"Iš kitos pusės matome augantį visuomenėje prielankumą republikonams.... būsimas Čikagos majoras George B. McKibbin planuoja lietuviams rimtą atstovavimą Čikagos miesto valdžioje."

Na, ir p. Grish baigia:

"...Jeigu mes lietuviai būsime susipratusi grupė, kuri rūpinasi kiekviename politikos vajuje ginti savo reikalus, taip kaip kitos grupės gina tą, kas jiems svarbu, mes pasisakysime, kad mes nepritariame tai partijai (vadinasi, demokratų partijai. — **L. Red.**) kuri draugauja ir remia Lietuvos priešus..."

Aišku, šitoje adv. Grisho malimalienėje sumaišyta kopūstai su barščiais. Tačiau, atidžiau paskaičius vistik gali išskaityt, ko tas žmogus nori ir ko nori laikraštis, spausdinęs to žmogaus, atsiprašant, radijo kalbą.

Pagal Draugą ir jo bendradarbius, išeina, kad demokratų partija jau virto Lietuvos priešu, susidraugavo su komunistais, duoda komunistinei spaudai apmokamus skelbimus, nežada lietuviškiems smetonininkams šiltos vietos, etc., etc. Visa tai, žinoma, yra niekas daugiau, kaip hitlerininkų išgalvotas melas, jų propagandos metoda.

Nepaisant to, demokratų partija miestavus Čikagos rinkimus laimėjo. Skaitytojas gali pats susidaryti atitinkamas išvadas iš to, ką rašė Draugas ir jo bendradarbiai.

Kitaip į rinkimus žiurėjo, kaip nurodėme, dienraštis Vilnis. Šis laikraštis žūrėjo į juos, išeidamas iš mūsų tautinių ir tarptautinių interesų, — vyriausiai, žinoma, išeidamas iš karo laimėjimo interesų. Žemiau mes paduosime kai kurias ištraukas iš editorialo, patiekto bal. mėn. 5 d. Vilnyj:

"'Vilnis' ragina Chicagos lietuvius balsuoti už Edw. J. Kelly. Išrinkimas Edw. J. Kelly Chicagos mėru dar vienam terminui nėra kurios bent partijos dalykas. Chicaga, antras pagal didumo miestas šalyje, reikalingas tokio mėro, kuris ištikimas demokratijai, kuris ištikimas visiems demokratiniams gyventojų sluoksniam, kuris stoja už nacionalę vienybę...

"Šiuose rinkimuose karo klausimai lošia vyraujančią rolę. Patys republikonai įnešė tuos klausimus į rinkimų kampaniją. Chicagos "Tribune", McKibbin, Green ir kompanija labiausia nekenčia mėro Kelly, kad jis nuoširdžiai dirba už karą, kad jis nuoširdžiai remia Roosevelto politiką. Tai faktas yra, kad civilinio apsigynimo atžvilgiu Chicaga užima garbingą vietą...

"Į rinkimus Chicagoje didžiausiu susidomėjimu žiūri visa Amerika. Ne tik Amerika, bet ir užsienis. Galite įsivaizduoti, koks kiltų džiaugsmas Berlyne ir Tokio, jeigu Chicagos mėru būtų išrinktas McKibbin! Visomis triūbomis jie užtriūbytų, kad Chicaga, karinių industrijų tvirtovė, pareiškė nepasitikėjimą demokratija!...

"Štai kodėl balsuoti už mėrą Edw. J. Kelly yra patriotinė priedermė."

Taigi išrinkimas Mr. Kelly'io Čikagos miesto majoru dar ketveriems metams yra smūgis ne tik Hitleriui ir jo sėbrams, ne tik mūsų krašto reakcininkams apskritai, bet ir lietuviškiems reakcininkams, komunistų priešams. Tai smūgis Draugui ir Naujienoms, rėmusiems republikonus. Tai pažangiųjų Čikagos ir visų amerikiečių laimėjimas.

Dienraštis Vilnis, karštai stovėjęs su ADF ir CIO organizuotų darbininkų masėmis, su pažangiąja Čikagos lietuvių visuomene, taipgi gali pasididžiuoti savo svoringu žodžiu, pakreipusiu nemažai lietuvių balsuotojų į majoro Kelly'io pusę!

Vokiečių Kolonizacija Okupuotoje Tarybų Lietuvoje

Rašo J. VAIŠNORAS

Hitleris ir jo pakalikai viešai skelbia: "Mūsų uždavinys suvokietinti Rytus ne senu metodu, t. y. primetant vietos gyventojams vokiečių kalbą ir vokiškus įstatymus, bet pasirūpinti, kad Rytuose gyventų tik vokiško kraujo žmonės." Ką reiškia pasakymas "pasirūpinti, kad Rytuose gyventų tik vokiško kraujo žmonės?" Tai reiškia, kad okupantai Rytuose gyvenančias tautas pačiais žiauriausiais būdais stengiasi fiziškai išnaikinti, o jų apgyventas žemes kolonizuoti vokiškais atėjūnais. Okupantai šią Hitlerio beprotišką programą kuo intensyviausiai vykdo ir pavergtoje Tarybų Lietuvoje: lietuviai naikinami, ir nuo amžių jų apgyventas Pabaltijo kraštas kolonizuojamas vokiškais atėjūnais.

Vokiškieji okupantai Tarybų Lietuvos kolonizaciją vykdo prievartos keliu, išstumdami iš įvairių ūkio sričių lietuvius, ir į jų vietą atkeldami vokiečius.

Pirmiausia jie stengiasi išstumti lietuvius iš žemės ūkio. Šiam tikslui išleistas įstatymas, kuris skelbia: "Kiekvienas valstietis, laiku neįvykdęs privalomų pristatymų, kiekvienu metu gali būti pašalintas nuo ūkio, o jo ūkis perleistas patikimam asmeniui."

Tačiau ką reiškia laiku įvykdyti privalomą pristatymą javais, mėsos, pieno ir kitais žemės ūkio produktais, jeigu okupantai reikalauja nuo vienos vištos 60 kiaušinių, nuo vienos karvės 75 kg sviesto, tuo tarpu kai vidutiniškai Tarybų Lietuvos valstiečio karvė per metus duodavo apie 50 kg. sviesto, o višta sudėdavo iki 70 kiaušinių. Po priedanga neįvykdymo privalomų pristatymų okupantai šimtus valstiečių nušalino nuo jų ūkių.

Be to, lietuvių valstiečių nušalinimui nuo jų ūkių okupantai naudoja dar taip vadinamąjį "erbhofgesetz" —ūkio paveldėjimo įstatymą.

Šiame įstatyme skelbiama: "Ūkiai iki 125 hektarų yra nedalijami. Juos valdyt gali tas, kas yra Vokietijos pilietis arba tokios pat kilties kraujo ir garbingas."

Okupantai lietuvius laiko ne tinkamos kilties kraujo, tokiu būdu jie neturi teisės į ūkių paveldėjimą ir iš viso į ūkių valdymą. Jie kiekvienu metu gali būti nuo ūkių nušalinti, kai tik tiem ūkiam atsiras atėjūnas kolonistas.

Tikrovėje taip ir yra — valstiečiai nuo ūkių nušalinami, ūkiai gi perleidžiami atėjūnams kolonistams. Gi nušalintieji valstiečiai kaip bedarbiai išvežami į Vokietijos gilumą patiems sunkiausiems, patiems pavojingiausiems darbams, kur jų laukia neišvengiama mirtis nuo bado ir nuo nuolatinių bombardavimų iš oro. Kaip iš žemės ūkio, taip pat ir iš kitų ūkio ir administracijos sričių pačiu žiauriausiu būdu okupantai išplėšia lietuvius ir skubiu tempu rengia Tarybų Lietuvoje erdvę atėjūnams. Štai, pavyzdžiui, verstis pavergtoje Tarybų Lietuvoje amatu ne bet kas gali. Reikalinga iš okupantų gauti specialų leidimą. Gi leidimai duodami pagal veikiantį okupantų įstatymą tik patikimiems asmenims. Šie patikimi asmenys yra ne kas kitas, kaip vokiški atėjūnai kolonistai. Iš buvusiųjų laisvoje Tarybų Lietuvoje 60,000 darbščių amatininkų žymi dalis jau nušalinta nuo amato ir primesto jiems bedarbio vardo priedangoje jie išgabenami į Vokietiją.

Laisvoje Tarybų Lietuvoje pramonės įmonėse darbininkų skaičius buvo pasiekęs 130,000 asmenų. Okupantai daugumą anksčiau veikusių pramonės įmonių visai uždarė. Uždaryti tie fabrikai, kurie žaliavą gaudavo iš kitų Tarybų S-gos tautų, kaip antai, tekstilės, gumos, odų, metalo apdirbimo ir kiti. Visa eilė fabrikų įrengimų kartu su fabrikuose anksčiau dirbusiais darbininkais išvežti į Vokietiją.

Žiauraus smurto keliu išnaikinę arba išvežę į Vokietijos gilumą tūkstančius lietuvių, okupantai į išvežtųjų vietą be pertraukos didesnėmis ir mažesnėmis partijomis gabena vokiečių kolonistų.

Didžiausia grupė kolonistų, daugiau kaip 50,000 asmenų, atgabenta paskutiniu laiku. Vokiečiai skelbia, kad jie grąžinę į Lietuvą 1941 metais iš Lietuvos repatrijavusius vokiečius, tačiau į Lietuvą priedangoje repatrijavusių vokiečių vežami tikrieji kolonistai, kurių tikslas galutinai pavergti ir išnaikinti lietuvių tautą. Šiems kolonistams apgyvendinti metami iš Kauno ir iš kitų miestų centrų lietuviai. Geriausi butai perleidžiami okupantams kolonistams.

Nepaisant visų okupantų smurto priemonių, jiems nesiseka ir nepasiseks galutinai pavergti ir išnaikinti lietuvių tautą.

Tarybų Lietuvoje darbo žmonių pasipriešinimas okupantams didėja. Didėja nuolatos partizanų skaičius, kurie su ginklu rankose naikina kraujo ištroškusius okupantus. Tarybų Lietuvos darbo žmonės gyvena giliu įsitikinimu, kad dar netolimoj ateityj okupantų niekšybėms bus padarytas galas. Tarybų Lietuvoje vėl suplevėsuos laisvę nešanti raudonoji vėliava.

Vargas tuomet bus atėjūnams kolonistams. Jie visi iki vieno ras sau kapus toje žemėje, kurią jie savo purvinais batais trypė, kurios liaudį jie kankino ir žudė. Garbė didvyriškiems Lietuvos partizanams, naikinantiems vokiškuosius kolonistus. Garbė Lietuvos darbo žmonėms, kurie priešinasi vokiškiesiems okupantams ir jų pakalikams.

Leitenantas komandierius Bjarne Pedersen, registruojasi Henry Hudson viešbutyje, New Yorke, po ilgos ir pavojingos kelionės; jis buvo laive, gabenusiame amuniciją ir kitokius karinius reikmenis mūsų krašto talkininkams.

Tautos Teisė Ir Teisingumas

Vanda Vasilevska

"Lenkų-rusų pasienio rajonai neturi jokios ekonominės ir strateginės reikšmės Sovietų Sąjungai," — pareiškė Lenkijos užsienyj valdžios premjeras Sikorskis. Iš jo pareiškimo darosi išvada, kad tie rajonai iš priežasties aliejaus yra svarbūs Lenkijai. Tokis jo pareiškimas.

Taškas, iš kurio ponas Sikorskis nori spręsti savo šalies ir lenkų liaudies likimą mums jau seniai žinomas. Visi imperialistai juk savo pretenzijas teisino tuo: *"tas mums reikalinga," "be to mes negalime gyventi."* Taip kalbėjo ir Hitleris pasiimdamas Austriją ir Čechoslovakijos plotus. Ir vardan to jis pasaulį paskandino kraujuose.

Ir caro valdžia sakė: "tas mums reikalinga," kada pavergdinėjo svetimus kraštus. "Mums reikalinga," sakė ir kitų kraštų pavergėjai-kolonizatoriai, nešdami į tas šalis raupų ir džiovos ligas. "Tas mums reikalinga" ir "vardan tų reikalų" jie uždegdavo karus, siuntė milionus žmonių į mirties nasrus, naikino miestus ir šalis ir žmoniją įstūmė į didį vargą daugeliui metų.

"Mums reikalingas aliejus," — sako Sikorskis. Čia ir vėl bandymas nustatyti valstybės sienas vaduojantis vien savo nuosavais reikalais. Ir vėl bandymas prekiauti ne žibalu, ne prekėmis, bet žmonėmis, jų kultūra, jų tradicijomis, jų kalba. Ir vėl pažvalgos į žmogaus jausmus, kaip į kokį molį, iš kurio galima padaryti įvairias formas. Ne tiek svarba Lenkijos sienų arba mūsų talkininkių sienų nustatymas, kiek yra svarba patsai principas.

Pagal Sikorskio nusistatymą, tai ponai susėda aplinkui stalą ir drasko pasaulį, skaldo tautas nesiskaitydami su jų jausmais, jų reikalais, bet vardan savo reikalų. Vienas turi didelį apetitą ant žibalo, kitas trokšta prieplaukų, trečias — anglies, ketvirtas — geležies rūdos. Ir žodžiai: "tas man reikalinga," yra labai pavojingi. Jie veda prie katastrofos. Jais lenkai neturi naudotis. Jau kartą mūsų šalis (Lenkija) buvo sudraskyta į tris dalis prisidengiant žodžiais "tas man reikalinga." Dabar Lenkija pilna nacių irgi tik vaduojantis jų supratimu: "mums reikalingas tas plotas ir darbo jėga."

Atrodo, kad tų dviejų baisių istorinių pamokų galėjo užtekti, kad lenkai nesivaduotų supratimu "tas mums reikalinga." Juk mes pykstame, kada mus kaltina imperializme. O jis pas mus gyvuoja ir bujoja. Taip, yra nedaugelis tokių, kurie turi drąsos pasakyti: "aš noriu išspręsti valstybių sienų klausimą taip, kaip aš noriu. Aš noriu viešpatauti ant kitų tautų. Man nesvarbu jų kalba, kuria tos ar kitos srities žmonės kalba, dainuoja ir meldžiasi. Man tik reikalinga jų darbo jėga."

Bet tokis atvirumas nėra mažoj ir dabar žmonės turinti tokių norų bando juos pridengti gražesniais žodeliais. Bet premjeras Sikorskis, atvirai kalbėdamas, išreiškė savo pažvalgas. Lenkų valdžia net protestą kelia prieš daromą jai apkaltinimą, kad ji kaina savo rytinių kaimynų nori išplėsti Lenkijos rubežius ir galvoja prastumti juos net iki Juodųjų Jūrų. Bet tuo pat laiku lenkų laikraščiai, išeiną Londone ir esanti tos valdžios žinioj, pilni tiradų apie tai, kad "Lenkija turi būti nuo jūrų iki jūrų," o kas liečia Lenkijos sienų rytų pusėj, tai jie jas labai nori matyti toli į rytus nuo Bugo upės...

Mes čia girdėjome per radio kalbą pono Novokovskio. Ir aiškiai girdėjome, kad jis troško Lenkijos sienų iki Juodųjų Jūrų ir minėjo kitus plotus Lenkijai nepriklausomus...

Oficialis tos valdžios organas "Dziennik Polski" bando prisilaikyti oficialio tono... bet ir ten tik mirga, kad "Lenkijos sienos turi būti nuo marių iki marių," daug rašo apie "būsimą Lenkijos misiją rytuose," apie "Europą, priklausančią europiečiams," o "Aziją — azijatams."

Premjeras Sikorskis išsireiškė storai ir atvirai, jis pasakė, kad nori tų Ukrai-

(Tąsa 3 pusl.)

Už Lietuvos Laisve

Viename Lietuviškame Raudonosios Armijos Atsargos Batalijone

Rašo **Jonas Mockus**

Savo sieninį laikraštį jie pavadino "Už tėvynę." Tai neišgalvotas užvardinimas — čia nėra jokios simbolikos. Visai paprastai: kiekvieno raudonarmiečio, viso bataliono džiaugsmai ir rūpesčiai, jų darbas ir gyvenimas, viskas nukreipta į vieną didį tikslą— tarnauti tėvynei. Tad suprantama, kad savo sieninį laikraštį, kuriame atsispindi tasai gyvenimas, jie taip pavadino.

Batalionas gyvena įtemptai. Yra daug laimėjimų, nemaža pasižymėjėlių. Bet yra, tiesa, mažai, ir atsiliekančių. Visos vadovybės ir kovotojų pastangos nukreiptos į atsiliekančių karinio lygio pakėlimą. Užtenka tik perskaityti sieninio laikraščio straipsnelių antraštes, ir mes sužinosime, kaip dabar gyvena batalionas, į ką nukreiptas visų jo kovotojų dėmesys: "Priešspalinių socialistinių lenktynių eiga," "Kas reikalinga žinoti 1 km. žygio pilnoje kautynių aprangoje normatyvui atlikti," "Geri rezultatai tik per nuolatinius pratimus" ir t.t.

Visa tai ne menkniekiai. Net mažiausiosios ydos turi būti šalinamos. Ir šalinti reikia jas visu griežtumu. Tai lietuvio, Raudonosios Armijos kario, šventa pareiga. "Tik puikiai pažindami mums įteiktą ginklą, mes išlaisvinsime savo pavergtąją tėvynę" — sakė man bataliono vadas. Ta pati mintis valdo visų jo dalinio kovotojų širdis. Toji mintis yra akstinas, stumiąs kiekvieną kovotoją naujiems laimėjimams. Kitaip raudonarmietis Ožiukas, anksčiau neįvykdydavęs karinio pasiruošimo normatyvų, jų ir ateityj neįvykdytų; kitaip mes nerastume sieniniame laikraštyje "S. O. S." šūkio, nukreipto į kovotoją Mišelį, kad jis "nedarytų gėdos" savo daliniui. Ir tikrai. Po to, kai šis šūkis pasirodė sieniniame laikraštyje, kov. Mišelis pasitempė ir pavijo savo pirmaujančius draugus.

Daug panašių faktų galima būtų nurodyti. Iš paviršiaus žiūrint rodosi, kad visa tai menkniekiai, bet nepamirškime, kad iš šių menkučių kasdieninių laimėjimų formuojasi didieji laimėjimai, tie laimėjimai, kurie išspręs mūsų tėvynės likimą.

Jų veiduose nėra nieko ypatingo. Paprastais žmonėmis buvo anksčiau kovotojai Zaleckis, Morkūnas, Junčys, Švanys. Dabar gi jie pirmūnai — bataliono pasididžiavimas, žmonės, iš kurių visi kiti ima pavyzdį.

Pirmosios kuopos geriausias kovotojas raudonarmietis Ramaška. Pagal savo specialybę jis mūrininkas. Tarybų valdžiai įsikūrus Lietuvoje, jis tapo milicininku. Mūrai, kuriuos jisai anksčiau statė kitiems, tapo jo, visos liaudies nuosavybė. Jam patikėjo saugoti tą liaudies turtą. Dabar, kai tik turtai laikinai fašistinių grobikų išplėšti iš liaudies rankų, jis stojo prie kulkosvaidžio. Jis dirba pirmuoju numeriu — taikytoju. Atkakliai mokosi jis tobulai valdyti savo ginklą. Jam visiškai aišku: kulkosvaidis — dabar priemonė iškovoti tai, ką iš jo pagrobė.

Jonas Morkūnas — trečiosios kuopos pirmūnas — kumečio sūnus. Jis kilęs iš Ukmergės apskrities. Jo tėvą kaime vadino "bedieviu." Jis neturėjo žemės ir netikėjo dievu. Bet kai įsikūrė Tarybų valdžia, ir jis gavo žemės, atsirado ir tikėjimas — tikėjimas žmogumi, savo jėgomis, savo šviesia laiminga ateitimi, kurią jis pradėjo kurti savo rankomis. Jo sūnus Morkūnas irgi turi tą tvirtą tikėjimą. Jis neužmiršo tų 18 ha žemės sklypo, kurį jis kartu su savo tėvu gavo iš Tarybų valdžios, ir jis žino, kad be mirtinosios kovos jie jų iš vokiškųjų galvažudžių letenų neišgaus.

Siekdamas garbingai sutikti Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 25-rių metų sukaktį, batalionas įsijungė į socialistines lenktynes. Stalino žodžiai: "Mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis" — tapo daugiau negu devizas. Jie giliai įėjo į kraują, jie tapo visiems savaime suprantamu dalyku. Iškilo nauji vardai, nauji dar didesni laimėjimai. Kovotojas Kobekovas nušliaužė 50 mt. per 60% laiko normos. Kovotojas Junčys nuropojo — per 54% laiko normos. Boguckas ir Kuncevičius užtaisė kulkosvaidį ir įtvirtino mechanizmus per 64% laiko normos. Tik trečdalio normatyvo numatyto laiko tereikėjo Grinevičiui ir Ramanauskui nutaikyti sunkųjį kulkosvaidį.

Visi tie žmonės ne išimtys. Jų daugumą kiekviename dalinyje, o vis dėlto bataliono vadovybė tuo toli gražu nesitenkina. Nei vadovybė, nei kovotojai. Draugas Stalinas sakė, kad mes turime daug ginklų, ir pagrindinis mūsų uždavinys išmokti dabar tą ginklą meistriškai valdyti. Ir kol tas meistriškumas nebus pasiektas, mes neturime teisės nusiraminti. Jei tik 78% kovotojų, už 1 km žygį pilnoje kautynių aprangoje gavo įvertinimą "gerai" ir "labai gerai" tai to dar neužtenka. Jei 50 mt. šliaužimą tik 82% kovotojų atliko "gerai" ir "labai gerai," — reiškia, kad šliaužimo prie priešų pozicijų metu mes galime turėti nemažų nuostolių. Jei tik 91% kovotojų nutaikė kulkosvaidį "gerai" ir "labai gerai," o visi kiti "patenkinamai" — reiškia, kad ne visos kulkos kliūs į priešą. Nė viena kulka neturi būti išleista tuščiom! Neturi likti nė vieno hitlerininko — fašisto, mindžiojančio savo purvinuoju batu mūsų šventąją žemę! Štai kur glūdi socialistinių lenktynių, kurios vyksta tarp visų kovotojų, tikslas. Kovotojas Kobekovas, kuris taip puikiai dabar pažino karo mokslą, buvo visai paprastas darbininkas, tinkorius Zarasų miestelyje. Jis gyveno ir dirbo šiame nedideliame, tyliame Lietuvos užkampyje, kurį dėl jo ežerų ežerėlių, tankių šilų ir kalvų kalvelių pavadino Lietuvos Šveicarija. Vos nužygiavęs porą kilometrų nuo savo gimtojo miestelio, Kobekovas pastebėjo iš miestelio aukštai kylančius tirštus dūmus. Jis užsidegė pykčiu, didžia neapykanta grobikams. Jis žino, kad jeigu jis nori grįžti vėl į savo puikiąją gimtinę, atstatyti sugriautus namelius, — jis turi tobulai mokėti valdyti savo ginklą!

Yra įvairių įvairiausių žmonių, skirtingi ir jų siekimai. Kovotojas Brėšča buvo tarnautojas, ir tuo pat metu aistringas sportininkas-futbolininkas. Jis puikiai bėga — batalione pasiekė rekordą. "Iš mano rankų vokietis jau nepaspruks," — juokauja jis.

Kovotojas Ramanauskas troško mokytis. Jis pasakoja dirbęs kumečiu pas smetoninės Lietuvos švietimo ministerį Šakenį. Kasdien, iki vėlybos nakties, jis dirbo, o sekmadieniais, kada taip norėdavosi mokytis, jis buvo verčiamas ganyti Šakenio didžiulę galvijų bandą. Šakenis, tas "liaudies švietimo rūpintojas," laikė, kad bus "sveikiau", jei jo kumetis Ramanauskas nepažins raidžių. Bet dabar Ramanauskas jau skaito ir rašo. Jis taiklaus šaudymo iš kulkosvaidžio meistras. Tai dabar jo nauja aistra. Ir kryptį, kurion jis turės nutaikyti savo kulkosvaidį, jis irgi gerai žino...

Taip, žmonių yra įvairių; įvairūs ir jų norai. Bet dabar visų norai susikoncentravo ties vienu didžiu tikslu — sunaikinti priešą. Ir ruoštis tam — štai kur viso bataliono gyvenimo ir siekimų prasmė. Kiekviena minutė brangi, kiekvienam brangi tėvynė, motina, tėvas, žmona, kūdikis, kurie liko Lietuvoje ir laukia to momento, kai jis išlaisvins juos iš vergijos. Tasai gyvenimas batalione reikalauja daug įtempimo, jis nelengvas. Bet kiekvienas kovotojas žino, kad ten, pavergtoje Lietuvoje, gyvenimas nepalyginamai sunkesnis. Ten viešpatauja badas, ligos. Mintys apie tėvynę kelia dar daugiau kovotojų atkaklumą siekiant karinių žinių, kelia dar daugiau jų pasiryžimą, atiduoti viską už savo didįjį tikslą.

Būdingas reiškinys: ilgesys savo šeimai toks didis, kad dažnai atsitinka, jog kovotojai savo draugus pavadina "broliais," "tėveliais." Čia, batalione, sutikau tokį "tėvą"—mažą, apskritą, visuomet puikiai nusiteikusį Rokiškio miestelio lietuvį Baroną. Jo "sūnelis" — Nacevičius — jaunas vyrukas iš Vilniaus.

Bataliono kovotojai turi nedaug laisvo laiko. Bet grįžę po užsiėmimų jie susirenka, dainuoja, šoka. Mūsų kovotojai jauni, sveiki; kiekviename yra vis labiau ryškėjanti kūrybinė dvasia. Viršyla Švanys geriausias kuopos dainininkas. "Jis aprūpina mus ne tik maistu, apranga, bet ir dainomis"—pasakoja kovotojai. Švanys linksmas vyras. Jis žino, kad gyva, linksma, raudonarmietiška daina stiprina dvasią ir kelia nuotaiką.

Batalionas gyvena pilnai ir turiningai. Darbas, daina — viskas žygiams, kautynėms, kurioms batalionas ruošiasi. Kiekvienas bataliono kovotojas gerai žino: "gyventi, reiškia nugalėti, o pergalei pasiekti, — reiškia "mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis"!

To siekiama, taip dirbama, taip artinamasi prie būsimųjų laimėjimų.

1942. XI. 5.

Kovos Sąjunga

Vienos mes armijos kariai,
Ir mūs kova bendra.
Tegu kovojam įvairiai,
Bet kovoje gera
Bus kiekviena ginklų rūšis,
Jeigu nuo smūgio priešas kris.

Todėl mes šautuvą ir žodį
Sujunkime tvirtai.
Jei tavo kulkos priešą skrodžia,
Jei tu jį kardu perkirtai,—
Tegu ir mano tartas žodis
Jį smogs be gailesčio piktai!
Sujunkim šautuvą ir žodį,—
Sujunkime tvirtai!

Tu mūšyje su granata,
Su plunksna kausiuos aš.
Ir mūsų sąjunga tvirta
Te priešui mirtį neš.
Ir tavo šautuvas laimės,
Sutvirtintas kovos giesmės.

Todėl mes šautuvą ir žodį
Sujunkime tvirtai.
Kai priešai mūšy pasirodys,
Ir ant tavęs jų puls šimtai,
Tegu aštrus poeto žodis
Padės tau naikint juos ryžtai.
Sujunkim šautuvą ir žodį,
Sujunkime tvirtai!

Maskva, 1942. X. 29.

Du Bičiuliai

Štai dviejų bičiulių bendras kelias.
Amžinai linksmumo kupini,
Du kariai, abu vardu Juozeliai,
Šviesiaplaukiai, žvalūs ir jauni.
Sūkury baisiam ugnies ir plieno
Drąsiai puola priešą jie kartu.
Bet granatos sužalojo vieną,
Priešo bomba sprogo ties kitu...

Bet abu kariai, abu drąsuoliai
Liks draugais visur ir visada.
Ligoninėj gretimi jų guoliai,
Nors neduoda pajudėt žaizda.
Ir meiliai maitino iš šaukščiuko
Medsesutė Liūda kaip vaikus
Du draugus, du sužeistus Juozukus,—
Jai kiekvienas buvo jų brangus.

Ir šviesioj palatoje Liudmilą,
Kur įkiekvienam sergančiam padės, —
Ją kartu abu Juozai pamilo
Iš visos savo jaunos širdies.
Žaizdos gyja, skausmas nekankina,
Taip ramu, taip miela, taip smagu, —
Kai Liudmila slaugo ir ramina
Du Juozeliu, du jaunu draugu.

O kada pasveikę, sustiprėję
Ruošės vykti rytmetį anksti
Vėl į frontą du Juozai jaunieji,
Liūda palydėjo juos pati.
Žodžio neištarus pabučiavo —
Kas jos švelnų žvilgsnį apsakys?
Nosinaite jiems ilgai mojavo,
Tyliai, tyliai šluostėsi akis.

Rieda ratai, skamba lengvo vėjo
Iš padangių atnešta daina:
Buvo du Juozeliai, du jaunieji,
O širdis jų buvo lyg viena...

Vertė *Budreika.*

Britų kariai gesina liepsnas degančio laivo, kuris buvo uždegtas priešo bombomis kur nors Viduržemio Jūroje.

Tautos Teisė Ir Teisingumas

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

nos ir Baltrusijos plotų todėl, kad nori žibalo. Vardan žibalo jis nori nustatyti valstybės sienas. Ir gerai padarė, kad jis savo troškimą išreiškė atvirai, neprisidengdamas jokiu "misijos" lapu. Gerai, kad jis pastatė klausimą atvirai. Tik gaila, kad jis "užmiršo," kad kiekviename žemės plote, nesvarbu, kas žemėj yra — auksas ar žibalas, anglis ar geležis, auga kviečiai ar avižos, dar yra žmonės, kurie turi savo kalbą, savo kultūrą, savo dainas, savo mintis, savo tikslus ir savo troškimą. Ir štai premjeras Sikorskis nenori skaitytis su tuomi vyriausiu faktorium — žmonėmis!

Po šio baisaus karo, žmonija gali ir turi gauti teisę nors tam, kad reikalauti, kad ne kokis tavoras, bet žmogus, ne žibalas, bet liaudis būtų vyriausiu faktorium, vyriausiu sprendėju, kam tas ar kitas plotas žemės turi priguleti! Kada dalina žibalą, tai bėga žibalas, kada dalina anglį, tai į orą kyla anglies dulkės, bet kada dalina žmones, kada pjausto jų teritoriją, tai bėga kraujas.

Bandymas pritaikinti principą, "kad mums tas plotas reikalingas," nes "mums reikalingas žibalas," gali tik pakenkti Lenkijos reikalams. Daug teisingiau yra reikalauti, kad už visas lenkų tautai padarytas skriaudas turi vokiečiai atsiteisti, negu reikalauti tam tikrų plotų kitomis tautomis apgyventų.

NUO REDACIJOS. Vanda Vasilevska yra žymi lenkų tautos veikėja ir dabar Sovietų Sąjungoj redaguoja žurnalą "Volna Polska." Su jos išreikšta mintim kiekvienas žmogus sutiks, kuris trokšta visų žmonių, visų tautų laisvės.

Premjero Sikorskio bandymai pateisinti siekius pavergti milionus ukrainiečių ir baltarusių tik todėl, kad Lenkijai reikalingas žibalas, kaip tik atsiduoda pareiškimu, kokį darė dar prieš kelis metus Hitleris, kada jis sakė, kad Vokietijai reikalinga Sovietų Ukraina, nes ten auga kviečiai, kada jis veržėsi prie Sovietų Kaukazo, nes ten yra žibalo ir kitų gamtinių turtų.

Bent kokis pasikėsinimas ant svetimų žemių, ar jis yra paremtas anglimi, žibalu, prieplaukomis, geležimi, duona ar kitais gamtos turtais, tik veda prie naujų karų, prie naujų nelaimių pasaulyj ir neatitinka tautų apsisprendimo dvasiai, Atlanto Čarteriui ir bendrai dvasiai, kurioj Jungtinės Tautos veda karą.

Hartford, Conn.

Laisvės Choras rengia koncertą ir šokius, įvyks sekmadienį, balandžio-April 11 d., **Kliubo Salėje, 227 Lawrence Street.**

B. Lucas (Rasimavičiūtė)

Bus graži muzikalė programa. Dalyvaus solistė **B. Lucas-Rasimavičiūtė,** iš Waterbury, Conn. Vietinis **Jonas Ramonauskas** duos smuiko solų. Taipgi dainuos pats **Laisvės Choras, Merginų Choras ir Vyrų Choras,** vadovaujant **Wm. Visockiui.**

Po koncerto **bus šokiai.** Pradžia 4 val. dieną. Įžanga **75c.**

Hartford, Conn.

Iš Mūsų Literatūros Moterų Kliubo Veikimo

Pirmiausiai, draugės, atleiskite, kad aš nesuspėjau parašyti apie mūsų kliubo susirinkimą, kuris įvyko kovo 14 dieną. Turėjo įvykti 7 dieną, bet dėl tam tikrų aplinkybių buvo perkeltas.

Draugė V. Kazlau raportavo, kiek katros draugės numezgė svederių ir kad jie pasiųsti mūsų broliams lietuviams, kariaujantiems už mūsų reikalus po Sovietų Sąjungos vėliava. Šios draugės mezgė: V. Širvidienė 3, V. Kazlau 2, A. Dagilienė 1, M. Roman 1.

Pinigai vilnoms buvo aukoti kliubiečių, kurių vardai tilpo Laisvėje pirmiau. O kiek trūko pinigų, tai aukavo šios draugės: M. Vilkienė $2, V. Kazlau $1, C. Miller $1, O. Šilk $1. Iš Kliubo iždo paaukauta $7.60.

Visoms draugėms širdingai ačiu už aukas ir už mezgimą. Jos jau daug yra numezgusios. Manau, kad jos ir antoliau darbuosis tam svarbiam reikalui. Taipgi iš Kliubo iždo paaukota dėl Botkino ligoninės $25. Pasiųsti per draugę O. Giraitienę sykių su tais, kurie buvo renkami su stampomis per draugus ir drauges tam pačiam tikslui.

Labai ačiu visiems aukavusiems. Manau, aukavusių vardai bus paskelbti Laisvėje.

Buvo aptarta, kad nesusidūrus su keblumais, kada mūsų drauges kliubietes ištinka liga. Mes išrinkom vieną draugę iš valdybos, tai M. Mulerankienę, kuri rūpinsis tuo dalyku, ir kad visos draugės kliubietės, sužinojusios apie katrą sergančią draugę, arba pati ligonė, praneštų jai. Ji pasiųs gėlių ar kokią kitą dovanėlę ir visos draugės stengsis aplankyti ligonę, jeigu aplinkybės leis. O katros draugės praeityj jaučiatės užgautos dėl neatlankymo ar dėl kito mažo dalyko, atleiskite už tai. Kitą sykį ir su gerais norais negalima viskas padaryti. Visos sykiu dirbkime, darbų be galo daug, ir pasekmes turėsime puikias, nebus laiko, kada gilintis į mažus dalykus.

M. B., Kliubo Koresp-tė.

4-7-43

ŽMONĖSE

MAKSIM GORKI

(Tąsa)

Per miegą aš kažin ką jai pasakodavau, o ji sėdėdavo tylom ir linguodavo. Man matydavosi, kad jos karštas kūnas kvepia vašku ir smilkalu, ir kad ji greit mirs. Gal net štai tuojau sukniubs ir numirs. Iš baimės aš imdavau kalbėt balsiai, bet ji nutraukdavo mano kalbą:

— Šš... O tai nedorėliai nubus, pamanys, kad tu mano meilužis...

Sėdėdavo ji prie manęs visuomet toje pat pozoje: susilenkusi, įsprausdusi plaštakas tarp kelių, suspaudusi jas skiausčiais kojų kaulais. Ji buvo be krūtinės, ir net per storus drobinius marškinius išsikišdavo šonkauliai, lyg perdžiūvusios statinės lankai. Sėdi, būdavo, ilgai tylomis ir staiga sušnabžda:

—Kad nors numirčiau, ar ką, toks ilgesys...

Arba paklausia kažin ką:

— Štai ir prigyvenau—na?

— Miegok! — staiga man tardavo, išsitiesdavo ir tyliai dingdavo virtuvės tamsoje.

— Ragana! — vadindavo ją Mikas už akių.

Aš jam pasiūliau:

— O tu jai šitai pasakyk į akis!

— Manai, nusigąsiu?

Bet tuojau susiraukė, sakydamas:

— Ne, į akis nepasakysiu! O gal ji ir iš tikrųjų ragana...

Su visais elgdamosi nepaisomai ir piktai, ji ir manęs nelenkdavo, — patrauks, būdavo, už kojos šeštą valandą ryto ir šaukia:

— Gana drybsot! Vilk malkas! Kaisk virtuvą! Skusk bulves!

Nubusdavo Mikas ir niurnėdavo:

— Ko tu rėki? Aš šeimininkei pasakysiu, miegot neduodi....

Ji piktai žvilgterėdavo į jo šalį užkaitusiomis nuo nemigo akimis:

— O, Dievo klaida! Būtumei tu mano posūnis, aš tave taip apipešiočiau.

— Prakeiktoji, — keikdavo Mikas ir pakeliui į krautuvę įtikinėdavo mane:— Reikia padaryti, kad ją išvarytų. Reikia nežymiai, visur druskos pridėti, — jeigu visa bus persūdyta, išvarys ją. Arba žibalo! Tu ko žiopsai?

— O tu?

Jis piktai atrėžė:

— Bailys!

Virėja numirė mūsų akyse: pasilenkė virtuvo pakelti ir staigiai sukniubo ant grindų, tarytum kas būt ją stuktelėjęs į krūtinę, paskui tylomis parvirto ant šono, tiesdama rankas į priekį, o iš burnos papliupo kraujas.

Mes abu tuojau supratom, kad ji numirė, bet, išgąsčio prislėgti, ilgai žiūrėjome į ją, nepajėgdami ištarti žodžio. Pagaliau Mikas spruko iš virtuvės, o aš, nežinodamas, kas daryti, prisiglaudžiau prie lango. Atėjo šeimininkas, rūpestingai pritūpė, pačiupinėjo pirštu virėjos veidą, tarė:

— Tikrai, mirė... Kas tai?

Ir ėmė žegnotis, nusigręžęs į kampą priešais mažą Nikalojaus Stebukladario abrozdėlį, o pasimeldęs riktelėjo priemenėn:

— Kaširinai, bėk, pranešk policijai!

Atėjo policininkas, patrypė, gavo arbatpinigių, išėjo: paskui vėl atvyko su krovinių vežėju; jie paėmė virėją už kojų, galvos ir išnešė gatvėn. Žvilgterėjo iš priemenės šeimininkė, įsakė man:

— Išplauk grindis!

O šeimininkas tarė:

— Gerai, kad ji vakare numirė...

Aš nesupratau, kodėl tai gerai. Kai ėjome gulti, Mikas tarė man nepaprastai širdingai:

— Negesink lempos!

— Bijai?

Jis susisupė antklode galvą ir ilgai gulėjo tylom. Naktis buvo tyli, lyg stengdamosi kažin ką užgirsti, lyg ko laukdama, o man rodėsi, kad štai tuojau ims skambinti varpu, ir staiga visi ims, sumišę, bėgioti po miestą.

Mikas iškišė nosį iš po antklodės ir tyliai pasiūlė:

— Gulame ant pečiaus, šalimais.

— Karšta ant pečiaus.

Patylėjęs, jis tarė:

— Kaip ji staigiai, a? Štai tau ir ragana... Negaliu užmigti...

— Ir aš negaliu.

Jis ėmė pasakot apie numirėlius, kaip jie, išėję iš kapų, ligi pusiaunakčio slankioją po miestą, iešką, kur gyvenę, kur palikę jų giminės.

— Numirėliai atsimena tiktai miestą, — tykiai kalbėjo jis, — o gatvės ir namo jau nebeprisimena...

Buvo labai tylu, ėjo dar tamsyn. Mikas pakėlė galvą ir paklausė:

— Nori, apžiūrėsim mano dėžę?

Man seniai rūpėjo sužinoti, ką jis slepia dėžėje. Jis užrakindavo ją pakabinama spynele, o atidarydavo visuomet ypatingai atsargiai ir, jeigu aš stengdavausi žvilgterėt į dėžę, stačiokiškai klausdavo?

— Ko tau reikia? Na?

Kai aš sutikau, jis atsisėdo lovoje, nenuleisdamas kojų ant grindų, ir jau įsakomu tonu liepė man padėti dėžę ant lovos, prie jo kojų. Raktą jis nešiodavos ant kaklo draug su brostvomis.Apžvelgęs tamsius virtuvės kampus, jis išdidžiai pasipūtė, atrakino spynelę, papūtė dėžės viršelį, lyg jis būtų karštas, ir, galop, atvožęs jį, išėmė kelias baltinių poras.

Dėžėje buvo prikrauta aptiekinių dėžučių, spalvoto popierio, konservinių dėžučių.

— Čia kas?

— Tuojau pamatysi...

Jis apsikabino kojomis dėžę ir, pasilenkęs, ėmė tykiai giedoti:

— Viešpats Aukščiausis...

Aš maniau pamatysiąs žaisliukus: aš niekuomet nebuvau turėjęs žaisliukų ir nuduodavau nesidomįs jais, bet pavydėdavau tiems, kurie jų turėjo. Man labai patiko, kad Mikas, toks išdidus, turi žaisliukų; nors jis ir slepia juos, drovėdamasis, bet man buvo suprantamas tas jo drovumas.

Atidaręs pirmąją dėžutę, jis išėmė iš jos akinių apsiodą ir, užsidėjęs jį ant nosies, rimtai į mane žiūrėdamas, tarė:

— Tas niekis, kad be stiklų, čia jau tokie akiniai!

— Duok man pasižiūrėt!

— Tavo akims netiks. Čia tamsioms akims, o tavo kažin kokios šviesios, — išdidžiai paaiškino jis, bet tuojau baimingai apžvelgė visą virtuvę.

Vakso dėtužėje buvo daugybė įvairiausių sagų, —jis man pasididžiuodamas paaiškino:

— Štai visa gatvėje surankiojau! Pats. Jau trisdešimt septynios...

Trečiojoj dėžutėj buvo dideli variniai segtukai, taipogi surankioti gatvėje, paskui batų pasagos, batelių sagtys, varinė durų rankena, nulaužtas kaulinis lazdos bambalas, mergiškos šukos, "Sapninninkas ir orakulas" ir dar daugybė daiktų tos pat vertės.

Beieškodamas skudurų ir kaulų, aš per vieną mėnesį galėjau prirankioti tokių menkniekių dešimtį kartų daugiau. Pamatęs Miko daiktus, aš nusivyliau ir ėmiau jo gailėti. O jis rimtai žiurinėjo kiekvieną daiktelį, maloniai jį glostė pirštais, jo storos lūpos pasipūtė, didelės akys žiūrėjo meiliai ir rūpestingai, bet akiniai jo vaikišką veidą darė juokingu.

— Kam tau viso šito reikia?

Jis žvilgterėjo į mane pro akinių apisodą ir laibu balseliu paklausė:

— Reikia, ką nors dovanosiu?

— Ne, nereikia...

Matomai, įžeistas mano atsisakymu ir nevertinimu jo turto, jis patylėjo valandėlę, paskui tyliai pasiūlė:

— Paimk rankšluostį, nušveisim visa, o tai sudulkėjo...

Kada visi daiktai buvo nušveisti ir sudėti, jis susirietė lovoje, nusigręžęs į sieną. Lijo lietus, varvėjo nuo stogų, pro langus skverbėsi vėjas.

Neatsigręždamas į mane, Mikas tarė:

— Palauk, kai prasausės sodas, aš tau parodysiu tokį dalyką—apsalsi!

Aš nutylėjau, rengdamasis gulti.

Praėjo dar keletas sekundžių, jis staigiai pašoko ir, draskydamas rankomis sieną, jaudinamai ir įtikinamai ėmė kalbėti:

— Aš bijau.... Viešpatie, iš bijau! Viešpatie, atleisk! Kas gi tai?

(Daugiau bus)

IŠ AMERIKOS GYVENIMO FRONTŲ

Austin, Texas. — Reakcijonieriai laimėjo. Valstijos seimelis priėmė įstatymą prieš darbo unijas. Gubernatorius Stevens pareiškė, kad tas "darbo unijų reguliavimo" įstatymas pradės veikti už 90 dienų. Vadinasi, Texas valstijoje darbo unijos paeina valdžios kontrolėn.

Prieš šio biliaus priėmimą smarkiai kovojo visos unijos — CIO, Federacijos ir Geležinkeliečių Brolijos. Tačiau jų pastangos nepavyko, nes valstijos seimelio dauguma susideda iš užkietėjusių reakcinių elementų.

Detroit, Mich. — Detroito Miesto Taryba atsisakė pildyti norus Detroit Property Owners ir Taxpayers Associacijos. Ta organizacija ir nori ir reikalauja, kad Detroite ir apylinkėje būtų panaikinta kontrolė ant rendų. Ta kontrolė yra tokia, kad niekas negali pakelti namų rendas. Jos turi būti tokios, kokios buvo 1941 metų balandžio 1 dieną.

St. Paul, Minn. — Laivų statymo kompanijá sumanė pakviesti garsiąsias Kanados Dionne Quintuplets pakrikštijimui penkių laivų, kurie jau baigiami statyti ir bus paleisti į vandenį. Laivai bus pakrikštyti gegužės 9 dieną uoste Superior, Wis. Jie tarnaus Didžiuosiuose Ežeruose.

Milwaukee, Wis. — Balandžio 4 dieną čionai kalbėjo CIO prezidentas Phillip Murray. Jis kalbėjo Illinojaus ir Wisconsino plieno darbininkų konferencijoje. Murray pasmerkė tuos, kurie bando primesti darbininkams neatlikimą savo pareigų karo gamyboje. Jis nurodė, kad jeigu kur yra trūkumų, tai jie pareina iš industrijos pusės. Dėl stokos visuotino planavimo gamyboje, jis sakė, gal 650,000 gali netekti darbo. Pavyzdžiui, American Car and Foundry Co., Berwick, Pa., turėjo atleisti iš darbo 6,000 darbininkų, nes gavo pranešimą iš Armijos štabo, kad nebereikia dirbti lengvųjų tankų. Čia kalti ne darbininkai, bet tie, kurie dalykus tvarko.

Cleveland, Ohio. — Balandžio 11 dieną čionai yra šaukiama Ohio valstijos lojališkų vokiečių konferencija. Jos tikslas bus pasisakyti už Amerikos ir visų Jungtinių Tautų karo pastangas prieš fašistinę Ašį.

Šią vokiečių konferenciją nuoširdžiai remia visos darbo unijos.

Jersey City, N. J. — Valdžia kaltina septynius žmones pardavinėjime darbų Kearny laivų statymo dirbtuvėje. Apkaltinamieji suareštuoti. Keturi jau paleisti po 5,000 dol. kaucijos.

Faktai parodo, kad tie septyni apgavikai imdavo gana didelius pinigus už darbus. Mašinistai turėdavo mokėti nuo $150 iki $200 už darbą prie laivų statymo.

Washington, D. C. — Valdžia patvarkė, kad svetimų šalių diplomatai gali įsigabenti iš užsienio maisto produktų savo naudojimui. Dėlei to jiems nereikės atiduoti racijonavimo knygučių.

Kenosha, Wis.

Aidiečiai Gražiai Pasirodė

Kovo 21 d., German-American salėj, LDS 65 kp. parengime programą pildė Roselando Aido Choras, vadovybėj D. Yuden. Aidiečiai pasirodė labai gražiai. Programą pradėjo visas choras, sudainuojant labai gražiai keletą dainelių. Vėliau sulošė trumpą veikaliuką "Pavyzdinga Amerikos šeima." Veikalas atvaizdina dabartinio laikotarpio šeimą; gana agitatyviškas už pilną pergalę dabartinio karo prieš fašizmą. Veikaliuką parašė D. Yuden.

Gražiai sudainavo solo jaunas vyrukas, kurio pavardės nenugirdau. Taipgi gražiai sudainavo keletą dainelių solistė N. Roman. Gana sutartinai sudainavo keletą dainelių (duetų) sesutės D. Yuden ir N. Roman. M. Chipiūtė gražiai padeklamavo ir protarpiais šoko klasiškus šokius, kas labai gražiai paįvairino programą.

Aidiečiai atvyko į Kenoshą pilnai prisirengę mus palinksminti, už ką publika nesigailėjo paplot. Aidiečiai mus ne tik gražiai palinksmino, bet ir taip pasirodė gana draugiški. Pagerbimui aidiečių kenoshiečiai suorganizavo septynis automobilius ir visus aidiečius pavežė iki North Shore stoties.

Rengėjų komitetas taria ačiu Aido Chorui ir mokytojai D. Yuden, visiems automobilistams, kurie padėjo nuvežti aidiečius iki stoties ir visai publikai, kuri atsilankė į šį parengimą.

Kenoshietis.

Smarkiai puolė organizuotus darbininkus, tai labai pavargo.

Philadelphia, Pa.

Pas mus labai daug lietuvių jaunuolių yra išėjusių į kariuomenę. Armijon pašaukti buvo choro nariai V. Žilinskas ir Misikonis.

Mūsų Tillie Gegžniūtė apsivedė su amerikonu jaunuoliu Joseph Tarbas. Jos vyras irgi išėjo kariuomenėn. Gegžniūtė taipgi priklausė prie Lyros Choro. Buvo choro sekretorė ir daug darbuodavosi. Mes jai veliname laimingo gyvenimo, o jos vyrui laimingai sugrįžti pas savo mylimą Tillie.

Pas mus, Philadelphijoje, yra moterų kuopa ir gerai gyvuoja. Turėjo parengimą dėl Amerikos Raudonojo Kryžiaus ir sukėlė daug pinigų. Apie tai plačiau nerašysiu, nes kiti parašys.

Mulokiūtė.

Burmoj japonai kai kur prasiskverbė užnugarėn anglų linijų; todėl anglai pasitraukė truputį atgal į naujas pozicijas.

SVARBIOS KNYGOS

RAISTAS

Apysaka iš Chicagos lietuvių gyvenimo, dirbančių gyvulių skerdyklose

PARAŠĖ UPTON SINCLAIR

Pataisytas ir papildytas lietuvių kalbon vertimas.

450 Puslapių. Kaina $1.00.

●● ●● ●●

Mortos Vilkienės Divorsas

Puikus vaizdas Amerikos lietuvių gyvenimo.

PARAŠĖ MIKAS RASODA

Apysaka, kur autorius labai gyvai vaizduoja ekonominį, politinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Puslapių 320. Kaina $1.00.

Nurodoma kaip paprasti darbininkai išsilavina ir patampa visuomenės veikėjais. Kaip biedni bemoksliai išeina aukštus mokslus ir atsiekia profesijas su kitų pagalba, o vėliau būna baisiai nedėkingi savo prieteliams. Vieniems progresuojant, o kitiems tinginiaujant atvykusiems į šią laisvą šalį, prasideda kova šviesos su tamsa. Ji pasireiškė formoje divorso jaunoje šeimoje, kur iškyla daug skandalų.

●● ●● ●●

English - Lithuanian Self - Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokytis anglų kalbos.

PARAŠĖ DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Puslapių 252, stipriais audimo apdarais, kaina $1.50.

●● ●● ●●

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaiškinimais

SUTAISĖ DR. D. PILKA

Kaina $1.00 už egzemplioriy.

●● ●● ●●

"Gyvenimo Saulėleidis"

Pirma Knyga Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą

Parašė ir Išleido Graborius

JOSEPH LeVANDĄ--LEVANDAUSKAS

800 puslapių, kaina $1.25.

Kiekvienam svarbu susipažint su sekamais dalykais: Laidojimų Istorija, papročiai, apeigos, testamentai, advokatai, teismai ir kiti dalykėliai. Taipgi balzamavimas, plastika, kaukės, chemikalai, taxidermija, koplyčios, kapinės, mausolėjai, deginimai, mirusio tu to pervedimai ir tt.

●● ●● ●●

Bešvintantis Rytas

STASIO JASILIONIO EILIŲ RINKINYS

Daug gražių eilių, puikus pasirinkimas skambių eilučių vaikučiam mokytis deklamuot.

288 puslapių. Kaina 50c.

●● ●● ●●

Vokiškieji Grobikai --- Mirtini Lietuvių Kultūros Priešai

PARAŠĖ DOCENTAS KOSTAS KORSAKAS

Bruožai iš Lietuvos karų su vokiečiais nuo 853 metų iki šių dienų.

Puslapių 32. Kaina 10c.

●● ●● ●●

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

PARAŠĖ DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. Labai svarbūs patarimai ką daryti susižeidus, staigiai kam apsilobus arba apsirgus kada sunku gauti gydytojaus pagalba.

Ši knyga duoda daug receptų, sulyg kuriais gausite valstų gydytis pagal nurodymus knygoje.

Kaina $1.00.

●● ●● ●●

New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas

Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puikiausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų viršeliai; daugybė gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mm. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsių pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naujovinę techniką ir yra skambių bruožų iš Amerikos istorijos.

56 puslapių; kaina 25c.

●

"Laisvės" Administracija

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Amerikos Lakūnai Atakavo Messiną ir Japonus Kiskoj, Saliamono Salose ir Burmoj

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

WASHINGTON, bal. 7. — Jungtinių Valstijų laivyno pranešimas:

Didieji mūsų armijos bombanešiai Liberatoriai ir vidutiniai Mitchell bombanešiai, lydimi savo lėktuvų kovotojų, balandžio 5 d. penkis kartus atakavo japonų įrengimus Kiskoj ir vieną kartą Attu (vakarinėje Aleutų salų dalyje). Buvo pataikyta į priešų pozicijas.

Grupė mūsų Dauntless bombanešių smigikų ir Lightning lėktuvai kovotojai atakavo japonų pozicijas Viloj, centralinėse Saliamono salose; sukėlė gaisrus.

NEW DELHI, Indija, bal. 7. — Jungtinių Valstijų oro jėgų pranešimas:

Didieji mūsų bombanešiai balandžio 6 d. vėl atakavo (japonų naudojamą) Pazandaung tiltą, svarbųjį punktą geležinkelių einančių į Rangooną ir iš Rangoono (Burmoje). Buvo pastebėta pataikymai į šiaurinę prietiltę ir sunaikinta geležinkelių bėgiai ties pietine šio tilto dalim.

Vidutiniai mūsų bombanešiai nedidelėmis bombomis vien tik šiaurinėje Burmoje atakavo japonų pozicijas.

Visi mūsų lėktuvai saugiai sugrįžo iš tų žygių.

Sovietai Niekais Pavertė Vokiečių Atakas ir Užėmė Dar 2 Apgyventas Vietas

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Per kelias paskutines dienas priešai darė atakas šiame sektoriuje, bet jos buvo bergždžios, ir vokiečiai nukentėjo sunkių nuostolių. **Paskutinę dieną priešai jau neparodė jokio veiklumo šioje fronto dalyje.**

Mūsų raudonarmiečių dalinio X kanuolės ir mortiros sunaikino tris priešų fortus, aštuonis trokus su reikmenimis, nutildė bateriją mortirų ir išblaškė sutelktus vokiečių pėstininkus.

Vakariniame fronte mūsų kariuomenė drūtino savo pozicijas aptvirtinimais. Buvo sunaikinta 200 vokiečių kareivių ir oficierių ir keturios jų kanuolės.

Į pietus nuo Bielyj (į šiaurių vakarus nuo Smolensko) sovietinė kariuomenė išvijo priešus iš dviejų apgyventų vietų; pagrobė daugiau karinių reikmenų ir nelaisvėn paėmė tam tikrą skaičių priešų.

Kitame sektoriuje vokiečiai mėgino atakuot mūsų pozicijas, bet liko išvaikyti ugnim iš mūsų šautuvų ir kulkasvaidžių. Mūsų artilerija sunaikino kelis vokiečių fortukus ir bateriją mortirų.

Bielgorodo srityje (į šiaurių rytus nuo Charkovo) paslėpta vokiečių kanuolė bombardavo mūsų kariuomenę. Vienas vyresnysis Sovietų sardžentas ir keli kareiviai pasiėmė telefoną ir slapčia priėjo prie vokiečių kanuolių lizdo. Jie apsupo namą, kuriame buvo vokiečių kanuolininkai; užmušė sargus, įsiveržė į namą ir nukovė 20 hitlerininkų. Tada jie telefonu pašaukė sovietinius tankus, kurie ir sunaikino devynias vokiečių kanuoles.

MASKVA, bal. 7. — Vidudieninis pranešimas:

Į vakarus nuo Rostovo sovietiniai žvalgai užklupo priešų pozicijas; nukovė kelis tuzinus vokiečių ir susprogdino amunicijos sandėlį, pagrobė vieną mortirą ir kelis kulkasvaidžius ir sugrįžo į savo dalinį.

Volchovo fronte (į pietų rytus nuo Leningrado) priešai mėgino užpult vieną sovietinį punktą, bet liko atmesti atgal, nukentėję didelių nuostolių.

Philadelphia, Pa.

Moterų Veikla

Lietuvių Moterų Kliubo susirinkimas įvyko kovo 18 dieną. Narių atsilankė skaitlingai ir visos laiku pribuvo. Taipgi South Philadelphijos draugių atsilankė gana skaitlingai.

Prieš susirinkimą draugės pagelbėjo Laisvės bankieto komisijai. Matote, kaip svarbu dalyvauti susirinkimuose. Yra gana darbo visoms. Kliubo susirinkimas atsidarė 9 val. vakare. Prie Kliubo prisirašė nauja draugė Jakštienė, Seno Vinco žmona.

Susirinkimas nutarė paaukoti Laisvės bazarui tris dolerius. Visos draugės tam pritarė.

Mūsų parengimų komisija smarkiai darbuojasi. Pranešė, kad tikisi parengimą turėti pradžioje gegužės, jeigu tuo laiku galės gauti svetainę.

Mezgimo komisija pranešė, kad A. Kušleikienė gražiai pasidarbavo, gaudama naujų mezgėjų, visai ne narių Kliubo. O ji pati jau yra numezgus 10 svederių ir porą pirštinių per porą mėnesių. Apie kitų mezgėjų nuveiktus darbus neturiu skaitlinių. Vėliau paduosiu. Mezginius grąžino šios draugės: Bulakavičienė 3, Meškauskienė 2, Navalinskienė 1, Navardauskienė 2. Pastaroji nėra kliubo narė, bet neatsisako pagelbėti. Ačiū visoms mezgėjoms.

Draugė Meškauskienė nebuvo susirinkime, nes sirgo, buvo susižeidus koją. Bet Laisvės bankiete jau dalyvavo ir sakė, kad jau sveiksta. Velinu draugei greitai pasveikti ir vėl darbuotis sykiu su kitomis draugėmis.

Pinigais aukavo į mezgimo fondą sekamai: B. Lamsargienė $3.25, Merkienė $1, J. Vaitkus $1, Valintienė $1.

Sekantis Kliubo susirinkimas įvyks balandžio 15 dieną, 8 val. vak., 735 Fairmont Ave.

Draugės, dalyvaukite visos ir naujų narių atsiveskite. Taipgi ir ne narės kviečiamos dalyvauti ir išgirsti, ką mes veikiame.

P. Walant.

Pittsburgh, Pa.

Visokios Žinios

Balandžio 4 dieną buvo laikytas LDS 160 kuopos susirinkimas. Susirinkimas įvyko antrą valandą po pietų. Narių pribuvo nedaug. Kiti pamiršo, kad susirinkimas po pietų, tai atėjo 7 val. vakare.

Susirinkimas priėmė rezoliuciją prieš fašistuojančius lietuvius, kurie šaukė draugijas į suvažiavimą, būbnijo per tris sekmadienius per radiją, bet pribuvusių 34 delegatų nuo 14 kuopų ir draugijų nepriėmė. Nepriėmė, būk todėl, kad LDS ir LLD kuopos neatstovaujančios lietuvių. Tuo tarpu keli uzurpatoriai pasivelino atstovauti visus lietuvius. Bet jie kovo 28 dieną nusimaskavo, pasirodydami, kas jie yra ir kam jie tarnauja. Pasirodė, kad jiems rūpi doleris, o ne Lietuva. Jie nei vienas neturi sūnų, išėjusių į kariuomenę ir turi valdžios darbus. Kas ne su jais, tas jiems ne lietuvis. Jie prisidengę Raudonojo Kryžiaus ir karo bonų pardavinėjimo skraiste, bet bjauriausiai nusistatę prieš Jungtines Tautas ir Amerikos karo interesus.

Balandžio 4 dieną po pietų, Carnegie Hall, įvyko taip vadinamas "forumas." Atsibūna kas sekmadienis per porą mėnesių. Rengia North Sidės K. P. kuopų komitetas. Prelekciją davė Carolina Hart apie moterų rolę šiame kare ir ko jos turi reikalauti iš valdžios dėl savo kūdikių apsaugos. Jos turi kovoti prieš diskriminaciją ir priklausyti prie unijų.

Gauta laiškai nuo dviejų kongresmanų, kad jie balsuos prieš Ruml taksų planą.

Lietuviai turėtų dalyvauti tuose 'forum'' susirinkimuose. Yra proga prasilavinti.

Praeitą savaitę pasimirė du lietuviai. Mirė V. Jokubauskas, apie 42 metų amžiaus, senas kareivis, Amerikoje gimęs. Paliko nuliūdime motiną ir seserį.

Taipgi numirė Jonas Jerekas, apie 50 metų amžiaus, našlys, ilgai gyvenęs Pittsburghe. Iš Lietuvos buvo iš Žemaitijos.

Abudu palaidoti su bažnytinėmis apeigomis.

Atleistas iš kariuomenės D. J. Lekavičius, LDS 160 kuopos narys, kuris ištarnavo armijoje penkius mėnesius. Jis yra 39 metų amžiaus ir paleistas su ta sąlyga, kad jis turi eiti dirbti į karo industriją. Jis dabar bus rezerve.

Yra parvažiavęs aplankyti savo motiną Pranas Martinkus, 160 kuopos narys. Jis yra saržentas. Pasiviešėjęs, greitai grįš atgal į kempę.

Išėjo į kariuomenę mūsų kuopos nario sūnus St. Darbutas.

Išvažiavo ant farmos dirbti Petras Martins, Lietuvių Literatūros Draugijos apskričio pirmininkas. Padarė pagal reikalavimą valdžios, kad turi dirbti tokį darbą, kuris liečia karo laimėjimą.

D. P. Lekavičius.

Maskva. — Sovietų žmonės džiaugiasi amerikiečių ir anglų oro žygiais prieš fašistus, bet laukia antro fronto Europoj ant žemės.

Nashua, N. H.

Atsišaukimas į Unijos Narius

Mūsų unijos lokalo 405 susirinkimas įvyks balandžio 11 d., šį sekmadienį, 2 val. po pietų. Tai bus labai svarbus susirinkimas. Susirinkimas įvyks toj pačioj vietoj, būtent, 20 High St., svetainėje.

Susirinkimas bus svarbus tuomi, kad jame bus renkama 13 delegatų į metinę konvenciją, kuri atsibus gegužės 10 dieną New Yorke. Visiems nariams turėtų rūpėti, kad pasiuntus gerus delegatus į tą konvenciją.

Dabar yra visokių zurzėjimų, būk lokalo valdyba esanti iš vienos tautos žmonių. Bet kas tame kaltas? Patys nariai. Jeigu jie lankytų susirinkimus ir rūpintųsi unijos reikalais, tai išsirinktų tokią valdybą, kokios jie nori. Deja, jie nelanko susirinkimų, o paskui pašaliais reiškia nepasitenkinimą.

Todėl visi unijos nariai dalyvaukite šiame susirinkime ir atiduokite savo balsus už pažangesnius žmones, kurie bus pastatyti ant baloto. Atiduokite balsus už Novik, Bują ir Wilkosky. Balsuokite už juos patys ir paraginkite kitus balsuoti.

Unijista$.

SO. BOSTON, MASS.

KALBANČIOS FILMOS IR GRAŽUS KONCERTAS

Rengia Naujosios Anglijos Lietuvių Moterų Sąryšis

Pelnas yra skiriamas nupirkimui 3 ambulansų: 1 Amerikos Raudonajam Kryžiui, 1 Sovietų Sąjungai ir 1 Lietuvai.

Frances Beauden (Korgonlūtė) iš Worcester, Mass.

Įvyks Sekmadienį

Balandžio 11 April

Municipal Auditorium

East Broadway

So. Boston, Mass.

Prasidės 3-čią val. p. p.

Įžanga 50c taksai 5c viso 55c.

BUS RODOMI ŠIE PAVEIKSLAI:

Kas dėjosi Kaune, kai Smetona išbėgo į Berlyną pas Hitlerį. Lietuvos liaudies demonstracijos ir šokiai. Kaip Raudonoji Armija mušasi su naciais. Sovietų tautų liaudies šokiai. Dmitri Shostakovich ir jo simfonijos muzika.

Amerikiečių mūšiai su Japonais, orlaiviais ir ant vandens laivų kovos, kur dalyvavo mūsų kariai.

Nauji paveikslai: Kasablankos Konferencija ir Stalingrado pergalė.

Gražus aktas iš cigonų gyvenimo miške. Akrobatai, jų muzika ir dainos.

New Yorko Paroda, spalvuota filma.

Koncertinę programą pildys: **FRANCES BEAUDEN**, žymi solistė iš Worcester, Mass. **IGNAS KUBILIONAS**, pasižymėjęs komiškomis dainomis. **MRS. G. STEPHENS**, puiki dainininkė iš Montello. Taipgi dainuos **BEVARDIS KVARTETAS** iš So. Boston, ir Montello Moterų Apšvietos **KLIUBO CHORAS**, vadovaujamas Steponavičienės.

Kaip matote, bus įvairi ir žingeidi programa. Nepraleiskite jos nepamatę. Perskaitę šį skelbimą paduokite kitam. Visi rūpinkimės, kad šis parengimas pavyktų.

Rengėjos.

Massachusetts valstijos CIO unijų suvažiavimas pareikalavo tuojau atidaryt antrą karo frontą prieš Ašį Europoj.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. rengia draugišką vakarėlį, balandžio 10 d., pradžia 8 v. v. Demokratų Kliube, 1435 W. Lombard St. Kviečiame narius, pritarėjus dalyvauti šiame parengime. Linksmai laiką praleisite prie muzikos. Įžanga $1.25 asmeniui. Prie įžangos gausite užkandžių ir gėrimų. — Komisija. (83-85)

BOSTON, MASS. IR APYLINKEI

Balandžio 11 d., įvyksta Naujosios Anglijos Moterų Sąryšio suvažiavimas. Posėdžiai 10 val. ryto, 2 Atlantic Street, So. Bostone. Koncertas prasidės 3 val. dieną, Municipal Audtiorijoj, East Broadway. Po Koncerto bus rodoma puiki filma, vadovybėj brooklyniečio G. Klimo. Prašome vietinius ir iš apylinkės skaitlingai dalyvauti. Pelnas skiriamas ambulansų fondui.—Rengėjos. (83-84)

SCRANTON, PA.

ALDLD 39 kp. susirinkimas įvyks 11 d. balandžio, 2 val. dieną. Pas dd. Praleikus, 407 Electric St. Nariai dalyvaukite, išgirsite raportą iš atsibuvusių R. Mizaros prakalbų ir drg. A. Buzienės išleistuvių, yra ir daugiau reikalų aptarti. — P. Slekaitis. (83-84)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 11 kp. susirinkimas įvyks balandžio 11 d., 10:30 val. ryto, 29 Endicott St. Prašome draugų dalyvauti, pasimokėti duokles. Tuoj išeis knyga iš spaudos, o dar ne visi pasimokėjot. — J. M. L., sekr. (83-84)

HAMTRAMCK, MICH.

ALDLD 188 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 11 d., 1035 Caniff, 11 val. ryto. Malonėkite nariai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir kai kurių narių udoklės už 1942 metus dar nemokėtos. Malonėkite užsimokėti. — A. V. Sekr. (82-84)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 7 kp. susirinkimas bus sekmadienį, 11 d. balandžio, 2 val. dieną, 325 E. Market St. Nariai kviečiami dalyvauti, atsiveskite naujų narių dapildyti vietas išėjusių kariuomenėn. — O. Zdanienė, Sekr. (82-84)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp. susirinkimas įvyks balandžio 9 d., 7:30 val. vak., Liet. salėje, 315 Clinton St. Kviečiame visus narius susirinkti, atsiveskite ir naujų narių. Yra daug svarbių reikalų aptarimui, išgirsite raportą iš peretio parengimo. — H. Žukienė, Sekr. (82-84)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, bal. 11 d., 2 val. dieną. 143 Pierce St. Visi nariai dalyvaukite susirinkime, turime svarbių reikalų aptarti. — Valdyba. (82-84)

HARTFORD, CONN.

Pirmadienį, balandžio 12 d., 8 v.v. Laisvės Choro salėje, įvyks ALDLD 68 kp. susirinkimas. Pasirūpinkite, ypač kurie dar duoklių neužsimokėjote, dalyvauti. Šių metų nauja knyga bus tuoj atspausdinta, ir nariai pasimokėję duokles gaus knygą. — Sekr. (84-86)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 155 kp. moterų susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 7:30 v. v. Liet. salėje, 29 Endicott St. Malonėkite dalyvauti, yra daug svarbių reikalų aptarti. — A. W. (84-86)

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 8 v. v. Liet. salėje, ant trečių lubų, 853 Hollins St. Malonėkite dalyvauti susirinkime, yra daug svarbių reikalų aptarti, taipgi reikia gerai prisirengti prie mūsų dienraščio Laisvės pikniko, kuris įvyks gegužės 30 d. — Valdyba. (84-86)

LIETUVIŠKAS

TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ)

Rheingold Extra Dry Alus

Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

Kasdien Turime KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins

(Shalinskas)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. VIrginia 7-4499

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line

Tel. GLenmore 5-6191

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

Juozas Levandauskas

Graborius—Undertaker

337 UNION AVENUE

BROOKLYN, N.Y.

NIGHT—HAvemeyer 8-1158

Tel. STagg 2-0783

Clement Vokietaitis

Lietuvis Advokatas

66 COURT STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. TRiangle 5-3622

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 8-7179

CHARLES

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Prielankus Patarnavimas

306 Union Avenue

Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

BROOKLYN

Geral Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Telefonas: HUmboldt 2-7964

530 Summer Avenue

Arti Chester Avenue

NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.

Nėra valandų sekmadieniais.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

★ ★ ★

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida

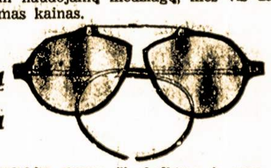

Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists

394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

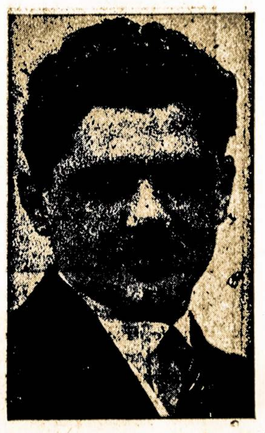

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

✣ ✣ ✣

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

✣ ✣ ✣

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Visi Į Raud. Kryžiui Remti Lietuvių Ruošiamą Masinį Mitingą Balandžio 9, Kliubo Salėj!

Paskutiniu sykiu primename, jog tas didysis lietuvių sąskridis Raudonojo Kryžiaus paramai įvyks jau šį penktadienį, balandžio 9-tą, 7:30 val. vakaro, Lietuvių Am. Piliečių Kliubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyne.

Kviečiame visus dalyvauti. Prašome apie mitingą pranešti tiems, kurie šio pranešimo nebus matę. Svarbu, kad šis mitingas būtų tikrai masinis, įspūdingas. Aną syk organizuoti lietuviai padarėm gražią pradžią šiame vajuje, paremdami tam tikslui dirbtą moterų darbą. Šį kartą paremkime daugelio organizacijų bendrą žingsnį padaryti ir gražią užbaigą. Šis jau bus paskutinis didelis organizuotų lietuvių šūvis šiame vajuje.

Raudonasis Kryžius nori ir turi sukelti šimtą ir 25 milionus dolerių šių metų darbui—teikimui paramos Amerikos ginkluotoms jėgoms, kuriose randasi daugelio iš mūs vaikai, vyrai, broliai ir kiti mums brangūs asmenys. Mes patys negalime jiems padėti nelaimės nuotikiuose, bet Raudonasis Kryžius, jo darbuotojai yra siunčiami į visus frontus, kur tik yra siunčiami karių ar marinų būriai. Jo skyriai veikia ir kariškių lavinimo punktuose. Raudonasis Kryžius yra vienintėlė įstaiga, į kurią karys gali kreiptis su reikalais būdamas toli nuo namų, nuo savišk ių. Bet kam čia apie tai daug kalbėti? Atėję į prakalbas apie tai išgirsite gyvu žodžiu. Mitinge kalbės:

Mrs. Addams, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Brooklyno Skyriaus veikėja.

D. M. Šolomskas,

R. Mizara.

Dainuos **Aido Choras,** vadovaujamas **Aldonos Anderson.**

Eilė įstaigų ir organizacijų ateis nešinos aukomis, kaip kad ateis ir daugelis individualų, kurie dar neturėjo progos paaukoti, taip ir tie, kurie jau kelintu kartu yra atidavę savo donį tai patrijotinei įstaigai. Daugelis žmonių jau kelintu kartu yra davę savo kraujo puskvortę, tam sugaišavę pusdienius laiko, o prie to pridėję ir piniginę auką. Jie, be abejo, bus ir šiame mitinge. Neatsilikite ir kiti.

Iki pasimatymo šio penktadienio vakarą, Pil. Kliubo salėj.

Rengėjai.

Scena iš priešnaciško John Steinbeck judžio "Mėnulis Nusileido," dabar rodomo Rivoli Teatre, Broadway ir 49th St., New Yorke.

Rengkitės Prie LMS Trečio Apskričio Konferencijos

Lietuvių Meno Sąjungos Trečio Apskričio konferencija įvyks sekmadienį, balandžio 18 d., Laisvės svetainėje. Laikai išsiuntinėta ne tik LMS Trečio Apskričio vienetams, bet ir kitom pažangių organizacijų kuopoms apskričio ribose. Nes menu naudojasi ne vien tik Meno Sąjungos vienetai, bet juomi naudojasi visos pažangiosios o r g a n i z acijos, kaip tai: LLD, LDS ir moterų kliubai. Todėl šios organizacijos privalo pagelbėt nors kiek išgalint ir Meno Sąjungos vienetams. Taigi, minimos organizacijos, prisiųsdamos delegatus į LMS Trečio Apskričio konferenciją, galės daug pagelbėti Meno Sąjungos vienetų atstovams išdirbti planus meno plėtimui dėlei ateities.

Gal LMS Trečio Apskričio Komitetas neturėjo aukščiau minimų organizacijų visų kuopų sekretorių antrašų, šio apskričio ribose, tai nekurios kuopos ir negaus pakvietimo laiškų, bet vis tiek turėtų pasistengt prisiųst atstovus.

Jeigu nekurios kuopos neišrinkote atstovų kuopos susirinkime, tai komiteto nariai, pasitarę, gali ką nors paskirti arba patys dalyvauti konferencijoje.

Konferencija bus įdomi: su paskaitomis ir kitokiais meniškais pamarginimais. Pradžia 10 val. ryte.

M. Stakovas, LMS Trečio Apsk. narys.

Irving Teatran Atėjo "Mashenka"

Valentina Karavajeva "Mashenkos" Rolėje

Rusijos jaunimo kare drama, "Mashenka," dabar rodoma Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke. Filmoje pirmu kartu Amerikoje matoma nauja Sovietų filmų žvaigždė Valentina Karavajeva, kuri vaidina meiliškoj ir sykiu patrijotiškoj slaugės rolėje, turinčioje panašumo garsiajai "Merginai iš Leningrado." Su ja vaidina Mikas Kuznecovas, B. Altaiskaja ir kiti žymūs aktoriai.

Toje pat programoje Slavenska lošia "Balerinoj" ir yra Dono Kazokų Choras.

Ateina Valstijinių Taksų Dienos

Šią savaitę ir ne vėliau 15-tos turėsime sumokėti savo donį New Yorko valstijai. Tačiau šie taksai padarys mažiau rūpesties, nes jie, palyginus su federaliais, yra tik "taksiukai" — maži.

Embassy Teatruose Rodo Žinias iš Sovietų Karo Fronto

Kovo 8-tą visuose Embassy Newsreel Teatruose pradėta rodyti filma, ką tik gauta iš Sovietų Sąjungos karo frontų. Parodoma centralis frontas, kuriame didvyriška Raudonoji Armija savo ofensyvu su tankais, didžiosiomis kanuolėmis ir pėstininkais prasimuša pro vokiečių apsigynimo linijas ir patraukia pirmyn link Velikie Luki ir Lietuvos rubežiaus.

Paimtose vokiečių filmose parodoma francūzų kariai grįžtant namo iš nacių koncentracijos kempių įkaitais už francūzus darbininkus. Dideli būriai verkiančių-moterų ir vaikų pasitinka grįžtančius savo mylimuosius. Matoma J. V. kariuomenė skubinant frontan Tunisijoj; Anglijos bomberių paradas, taipgi žinios iš namų fronto — farmeriavimo, laivyno bazių statybos, moterų stojimo prie įvairių darbų.

Moterims

Sunešimui drabužių paliuosuotiems nuo Hitlerio žmonėms moterys kliubietės nutarė įsteigti centrą ir tam centrui K. O Depsai davė krautuvės kambarį veltui.

Kurios galite kiek laiko pašvęsti tam darbui, ateikite balandžio 10 popietį. Krautuvė randasi Depsų name, greta grosernės, kampas Union Ave. ir Scholes St.

Komisija.

Šiemet Gegužinė Bus Apvaikščiojama Sekmadienį

Bendras Gegužinės Komitetas gegužinės apvaikščiojimą šiemet rengia sekmadienį, gegužės 2 dieną, didžiojoj new-yorkiečių sporto aikštėj, Yankee Stadiume.

Prasidės 1 val. dieną. Įžanga 55c. Perkančios ne mažiau 500 tikietų organizacijos gauna po 30c.

Garsinimui mitingo išleista tūkstančiai lapelių ir mobilizuojama organizacijos ir jų nariai, nes tai bus didžiausis darbo žmonių sąskridis karo laimėjimo pastangoms paremti.

Lietuvių organizacijos taipgi siunčia savo delegatus gegužinei prisiruošimo konferencijon ir rengiasi masiniai dalyvauti tradicinėj darbininkų gegužinėj. O joje dalyvauti galės visi, kurie tik ant kojų pastovi, nes nereikės maršuoti.

Pagelbėkit savo tautai pirkdami bonus ir stampas

RUSIJA Muša juos atgal — Apsupo nacių armiją Velikije Luki. Stebinantis naujas judis **Inžinieriai Kovotojai**—p-ios **Chiang Kai-Shek atsilankymas Amerikon. Matyk užgrobtus nuo vokiečių judžius.** Matyk 43 žinių judžius iš viso pasaulio. - 20c iki 2 P. M.
EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY & 46 ST., N. Y.

Viešbučiai Bizniavojo iš Prostitucijos

Specialių Sesijų Teisme, New Yorke, pereitą antradienį buvo pašaukta liūdyti 17-kos metų Camille Thompson, įkaltinta padėjime skleisti prostituciją tarp vaikų. Jinai per dvi valandas atsakinėjo į klausimus, pasakojo, kaip tas biznis buvo vedamas.

Ji sakė, kad dar būdama 16 metų, pradžioj 1942 m., ji kasdien užsiregistruodavo viešbutyje Hermitage, 42nd St. ir 7th Ave., po vardu Arden Lamarr. Ji gaudavus nuo $5 iki $20 nuo kostumerio, kuriuos atvesdavę reguliariai viešbučio paslai. Už atvestą kostumerį nuo kožnų $5 ji turėdavus atiduoti paslui $2. Protarpiais tame viešbutyje buvę apie 100 merginų.

V i e š.b u t is išrendavodavo kambarius ir kariams, imdamas po $3.50 už $1.50 vertės kambarį, nes kambarių reikėjo prostitucijai, didesniam pelnui.

Isabel Ryder, viešbučio tarnaitė, liūdydama patvirtino Thompsoniūtės kalbą, kad kai kada viešbutyje būdavę net po šimtą merginų.

Roy Killen, paslų kapitonas, kurio alga yra $1.14 savaitei, liūdijo, jog jų šėras prostitucijoj buvo taip pelningas, kad vaikinai mokėdavo viešbučio vedėjams po $15 už koncesiją, kad tik gauti paslo vietą. Kai kuriomis gero biznio dienomis uždarbis siekdavęs net $30 per dieną.

Vyriausiais kaltinamais šioje byloje yra Oliver Clandorf, 59 m., iš viešbučio Wenthworth, 59 W. 46th St., prezidentas Rivilo Corp.; jo sūnus Frank, 35 m., 42nd St. Hotel, 228 W. 42nd St. ir jų dviejų žentas-švogeris Lyle Wilson, 35 m., gyvenąs 10 Hillside Ave. Jie kaltinami palaikę minėtus ir Strand viešbutį, 206 W. 43rd St., prostitucijai ir nesveikatos skleidimui.

Šalčiausios Dienos

Pereitą antradienį ir trečiadienį jautėmės šaltai ne už dyką, abi buvo šalčiausios rekorduose.

Antradienį, balandžio 6-tą, temperatūra buvo nupuolus iki 23 laipsnių ir arti to laikėsi per visą dieną, o nakčia vėl nupuolė ir 7-tą valandžio iš ryto buvo 24 laipsniai. Šilčiausia 6-ta yra buvus 1910 m., 76 laipsniai, o šilčiausia 7-ta buvus 1929 m., 86 laipsniai.

Miesto CIO Paragino Miesto Tarybą

New Yorko miesto CIO pereitą trečiadienį pasiuntė Miesto Tarybai paraginimą svarstyti rezoliuciją, kurią įteikė tarybininkas Peter V. Cacchione. Ta rezoliucija reikalauja patvarkyti darbo pradžios ir pabaigos valandas laipsniuotai, kad prašalinti spūstį miesto subvėse ir kitose susisiekimo linijose.

CIO jau antru kartu siunčia Tarybai tokį paraginimą.

Iš Maspetho

Charles Tamulynas Išeina į Dėdės Samo Kariuomenę

Pereitą trečiadienį buvo pašauktas militarinei egzaminacijai Charles Tamulynas (Evos Mizarienės brolis). Jis buvo priimtas ir sekamą trečiadienį išvyks į Camp Upton, — į ginkluotąsias Dėdės Samo jėgas.

Charles Tamulynas vėliausiu laiku dirbo Hoffmano lengvų gėrimų gamintojų kompanijos raštinėje, Bridgeporte, Conn. Tačiau šeštadieniams ir sekmadieniams praleisti jis parvykdavo Maspethan pas savo motiną.

Rep.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau gyvenimo draugės, turiu gerą užlaikymą. Dėl platesnių informacijų susirašinėsime laiškais. — Su paveikslu. Antrašas: Printing —11059 Dodge, Van Dyke, Mich. (84-85)

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

Samdys Negrus Karo Darbams

Sperry Corp. ir Sperry Gyroscope Co., per ilgus laikus neįsileidusios savo dirbtuvėsna negrų, paskelbė, kad atidaroma samdymo raštinė Harleme prie 129th St. ir Lenox Ave.

Elektristų Unijos Lokalo 430-to parama Pepper-Kilgore biliui užrekorduota Kongreso Rekorde.

Alice Faye ir John Payne varsotame judyje "Hello, Frisco, Hello," kuris jau trečia savaitė rodomas Roxy Teatre, 7th Ave. ir 50th St., New Yorke. Taipgi yra ir įdomūs scenos aktai.

Batsiuvių Unija Pasmerkė Suokalbiautojus Prieš Sovietų Sąjungą

Užsiimantieji prieš-sovietine agitacija dėl sušaudymo dviejų šnipų, Alter ir Ehrlich, "sužiniai ar nesužiniai padeda nacių Vokietijai," sako Batsiuvių Unijos Lokalas 54-tas savo rezoliucijoj, priimtoj pild tarybos posėdyje.

Rezoliucijoj aštriai pasmerkiama N. Chanin, David Dubinsky, Abe Cahan ir kiti inžinieriai purvinos kampanijos prieš Sovietų Sąjungą. Lokalas turi 2,500 narių.

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ (KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas
Savininkas

282 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, g e r iausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys u ž ė j i m u i grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Stal adresas
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PAŠARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

Pavasario Laukiant
Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą.
Pamatykite Mūsų Dovanų Departmentą.
Ateikit Pasirinkt Dovanas Dabar

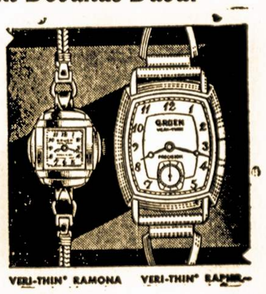
VERI-THIN® RAMONA VERI-THIN® RAPHAEL
ROBERT LIPTON 701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIS. Tel. STagg 2-2173